

Kurjer Łódzki

Numer pojedynczy gr. 20.

Redakcja: ul. Zawadzka Nr. 1. Administracja: ul. Piotrkowska Nr. 11. Ekspedycja: ul. Piotrkowska Nr. 11.
Telefon: Redakcji Nr. 38-28 i 228, Administracji Nr. 229 (połączenia własne z redakcją). Skrzynka pocztowa 132.
Redakcja otwarta od godz. 9 do 7 po poł. bez przerwy. Redaktor lub jego zastępca przyjmuje od godz. 1-3 po południu. Dyrektor Wydawnictwa przyjmuje od godz. 1-3 po południu.
Administracja czynna od godz. 8 rano do godz. 7 po poł. bez przerwy.

Wychodzi codziennie o godzinie 5-ej rano.

Spotkanie Stresemanna z min. Zaleskim stanowiło najważniejsze wydarzenie dnia w Genewie.

Dążenia do wschodnio-europejskiego Locarna?

Obaj ministrowie mają wysunąć umożliwiający porozumienie propozycje.

Agencja Wschodnia.

Genewa, 9 marca.

Dziś przed południem rozpoczęto obrady Ligi Narodów, które trwały jednakże bardzo krótko.

Minister Chamberlain złożył sprawozdanie, w którym przedstawił stosunek kołnój do dominijów. W ciągu dalszych narad postanowiono wyznaczyć termin trzeciej konferencji komunikacyjnej na 23-go sierpnia r. b. Następnie przedstawiciel Rumunii, ambasador w Londynie, Timbescu, złożył sprawozdanie o sytuacji gospodarczej tych państw, członków Ligi Narodów, które nie były w stanie uścić należnych od nich sum na utrzymanie Ligi. W sprawie tej chodziło głównie o Chiny.

Około godziny 11 narady zaniknęły, poczem rozpoczęło się tajne posiedzenie Rady Ligi.

SPOTKANIE MINISTRÓW.

Genewa, 9 marca.

Dziś około godz. 5 po poł. przybył do dr. Stresemanna do hotelu „Metropol”, w którym zamieszkuje delegacja niemiecka, minister spraw zagranicznych Rzeczypospolitej, p. Zaleski. W początku obrad wziął udział ambasador niemiecki w Warszawie, Rauscher, poczem dalsze obrady ministrów toczyły się bez świadków prowadzone w języku angielskim.

Około godziny 6 min. Zaleski opuścił min. Stresemanna, a równocześnie przybył do Stresemanna min. Briand.

OFICJALNY PRZEBIEG ROZMOWY STRESEMANN A ZALESKI.

Berlin, 9 marca.

Donoszą tutaj z Genewy, iż komunikat oficjalny o przebiegu narad ministra Zaleskiego ze Stresemannem brzmi następująco:

Minister Rzeszy Niemieckiej Stresemann przyjął u siebie polskiego ministra spraw zagranicznych Zaleskiego. Podczas godzinnej konferencji obaj ministrowie omawiali sprawy dotyczące polityki gospodarczej obu państw. Na konferencji postanowili obaj ministrowie zwrócić się do swoich rządów z nowymi propozycjami, które umożliwią porozumienie.

O ROKOWANIACH.

Paryż, 9 marca.

Prasa francuska z wielkim zaciekawieniem obserwuje przebieg rokowań między ministrem Zaleskim a Stresemannem. Słychać się dają głosy, iż od dodatniego wyniku tych rokowań zależy może nawet... wschodnio-europejskie Locarno, o ile tylko Niemcy „nie zażądataj od Polski zbyt wielkich ofiar”.

POMYŚLNA SYTUACJA.

Agencja telegraficzna „Express”.

Warszawa, 9 marca.

Wiadomości z Genewy wykazują, że stanowisko Polski we wszystkich kwestiach, które bezpośrednio naszych interesów dotyczą, znajduje całkowite zrozumienie i niema podstawy do jakichkolwiek obaw co do zmniejszenia się presti-

ge'u opinii polskiej. Prasa europejska zwraca uwagę na rolę Polski, jako w jej znaczeniu międzynarodowym. Oczywiście, że delegacja polska podkreśla gotowość natychmiastowego rozpoczęcia rokowań handlowych z Niemcami w razie usunięcia przeszkód, które rząd nacjonalistyczny nagromadził, przerywając rokowania po objęciu władzy z błahych, nieznaczających powodów. W sprawie pożyczki dla wolnego miasta Gdańska delegacja polska zażąda ścisłego zastosowania przepisów, wynikających z układów międzynarodowych zobowiązań, przyjętych przez Gdańsk, z czego wynika, że wolne miasto Gdańsk może zaciągnąć pożyczkę tylko za zezwoleniem Ligi Narodów, przyczem rząd Polski chętnie uczyni wszystko, co leży w jego mocy aby warunki tej pożyczki były korzystne dla finansów wolnego miasta.

GŁOS ANGIELSKI.

Telegram własny „Kurjera Łódzkiego”.

Londyn, 9 marca.

„Times” podaje artykuł wstępny o wschodniej Europie. Artykuł jest naogół życzliwy dla Polski i stara się uspokoić opinię co do możliwości zawikłań. Główny nacisk położony jest na nadzieję, że ministrowie Zaleski i Stresemann dojdą do porozumienia w Genewie.

Według „Times’a” obecne zerwanie polsko-niemieckich rokowań jest ściśle związane z niepokojem na wschodzie, jeśli nie jest jego powodem.

Artykuł znajduje, że propozycje sowieckie, poczynione państwom bałtyckim, skasowałyby prawie zobowiązania tych państw względem Sowietów i sta-

nowczo zaprzecza jakimkolwiek tajnym porozumieniem polsko-angielskim, chwalać ugodową pracę posła Patka i zazna-

czając, że pomimo swej nieoficjalnej dyktatury, Piłsudski co do polityki zagranicznej radzi się ostrożnych doradców.

Pierwsze konferencje w Genewie.

Jak donoszą z Genewy, w niedzielę rozpoczęły się wstępne rozmowy zebranych mężów stanu, którzy ze sobą weszli w kontakt. Mianowicie konferował już Stresemann (nasze zdjęcie) z ministrem Zaleskim w sprawie stosunków polsko-niemieckich, a zwłaszcza rokowań handlowych.

Pomyślna sytuacja Polski na terenie międzynarodowym.

Niemcy zmuszone do zmiany frontu.

Zaufanie i współpraca z Anglią.

Telegram własny „Kurjera Łódzkiego”.

Berlin, 9 marca.

„Koelnische Zeitung” donosi z Paryża, że we Francji można stwierdzić powszechne zadowolenie z tego, iż Niemcy zostały zmuszone do zmiany polityki wobec Polski.

Pisma francuskie uważają, że zmiana polityki niemieckiej jest koniecznością wobec odmiennej ustosunkowania się Anglii do Polski.

Marsz. Piłsudski potrafił — według tych pism wzbudzić w Anglii zainteresowanie dla Polski. Nie dziw więc, że zarówno w Londynie, jak i w Nowym Jorku poświęcają Polsce dużo uwagi, wierząc w możliwość pokojowego rozwoju wypadków w Polsce.

Anglia popiera zbliżenie polsko-litewskie. Fakt ten jest dla Niemiec o tyle niekorzystny, iż bezpośrednie porozumienie

między Litwą a Polską wyklucza raz na zawsze pośrednictwo Niemiec w tej sprawie, za którego cenę Niemcy obiecywały sobie zwrot kurytarza pomorskiego.

ANGLJA A POLSKA.

Rzym, 9 marca.

Prasa włoska podkreśla wielką doniosłość obecnej sesji rady Ligi, zaznaczając przytem dużą rolę, którą odegra Polska.

Potężny organ syndykatów faszystowskich Lavoro d'Italia pisze, w artykule wstępnym, że sesja obecna poświęcona będzie rozważaniu punktów spornych, nie uleczalnych, jakimi są sprawy zagł. Saary, Gdańska i Górnego Śląska, to też rezultaty realne mogą być nikłe, natomiast nader ważne będą rozmowy ministrów, zebranych w Genewie. Dziennik podaje obraz stosunków niemiecko-francuskich i stan obecny granic zachodnich, poczem pi-

sze: „Niespokojny natomiast jest ciągły stan rzeczy na granicy wschodniej Niemiec, przyczem czynnikiem nowym o olbrzymiej doniosłości jest coraz czynniejszy udział Anglii w polityce krajów bałtyckich i Polski. Dotychczas Anglia obdarzała życzliwością kraje bałtyckie, natomiast zachowywała się zimno, a podczas rządów Lloyd George'a prawie otwarcie wrogo, w stosunku do Polski. Obecnie stanowisko Anglii uległo absolutnej zmianie. Nietylko stosunki jej dyplomatyczne z Polską są doskonałe, ale i w dziedzinie ekonomicznej jest ona gotowa udzielić Polsce pożyczek, podobnych do tych, jakich udzielała ongiś carskiej Rosji. Anglia rozumiała atut antybolszewicki, ja kim jest silna Polska i daje tego dowody, czem wywołała niezadowolone swego dawnego pupila — Niemiec.”

PODWÓJNA OFENZYWA.

Łódź, 9 marca.

Gdy z jednej strony na terenie międzynarodowej polityki niemiecka propaganda wyteża wszystkie siły, aby Polskę zdyskredytować, przedstawić w oczach opinii narodów, jako kraj niezdolny do życia samolstnego, jako państwo zakłócające dzieło pacyfikacji wschodu Europy i gdy na tym usilnie kulturowanym gruncie intrygi atak niemiecki zdają celowo do zakwestjonowania naszych granic, z drugiej strony wewnętrzna destrukcyjna robota komunistyczna równocześnie wzmaga swą rozkładową działalność w sposób niepokojący. Owa współczesność tych dwu ofenzyw, prowadzonych przeciw państwu polskiemu i jakby dopełniających się nawzajem, jest naprawdę uderzająca i daje wiele do myślenia. Nigdy współpraca niemiecko - bolszewicka tak plastycznie się nie ujawnia, jak wówczas, gdy chodzi o uszkodzenie Polsce. I tym razem trudno uważać te wszystkie symptomy jeno za dzieło przypadku.

W dziedzinie polityki zagranicznej stanowisko Polski wobec zakusów rewizjonistycznych ze strony Niemiec jest jasne i zdecydowane. Pod tym względem osiągnęliśmy już przynajmniej tyle, że zrozumienie doniosłej roli Rzeczypospolitej jako czynnika nieodzownego równowagi w Europie staje się coraz powszechniejsze. Nawet Anglia, zawsze z największą rezerwą, niemal nieufnością odnosząca się do Polski, ostatnio okazuje coraz większe zainteresowanie i zrozumienie dla zagadnień naszego bytu politycznego. Nauczona przykrem doświadczeniem tych wszystkich kardynalnych błędów, które wobec problemu wschodu Europy popełnił p. Lloyd George, polityka brytyjska zaczyna rozumieć, czym jest i może być Polska i nie okazuje już dawnego posłuchu podszeptom oraz inspiracjom niemieckim. Dlatego też wszystkie ostatnie ataki antypolskiej propagandy niemieckiej uderzają przeważnie w próżnię.

Inaczej jest jednak z ową drugą ofensywą, jaką pod batutą Moskwy i za pieniądze Kominternu prowadzą u nas żywo wyrotowe. Warunki ogólne niekiedy sprzyjają tej kreciej robocie. Polska jest częścią całokształtu gospodarczego Europy, nadwyrężonego poważnie zniszczeniami wieloletniej zawieruchy dziejowej. Powszechne ubożenie i splętnienie się konfliktów społecznych jest nagminnym dziś objawem w życiu powojennej Europy. Te trudności u nas występują i przez pewien czas jeszcze występować muszą w postaci ostrzejszej, niż w krajach o wielowiekowym, utrwalałym już, a więc i odporniejszym organizmie państwowym oraz gospodarczym. Agitacja komunistyczna z perfidją wykorzystuje trudną sytuację wewnętrzną i te ciężary nieodzowne, jakie spadać muszą na dzisiejsze pokolenie, odbudowujące swą Ojczyznę z gruzów. Rozbić społeczeństwa na zwalczające się zaciekle i wiodące jałowe spory doktrynerskie partie i obozy tej niszczycielskiej robocie tembardziej sprzyja, bowiem wywołuje zamęt pojęć oraz chaos nierealnych częstokroć haseł. Obecnie, gdy stronnictwa czują zbliżający się okres wyborów, walki partyjne nabierają charakteru coraz ostrzejszy. Wrogowie państwa oraz ustroju skwapliwie też wykorzystują te warunki.

Trudno przewidzieć, do czego w rezultacie doprowadzić może to coraz większe rozkołysanie partyjne mas przy ustawicznej robocie burzycielskiej ze strony elementów wyrotowych. Pomieszenie pojęć i dezorientacja już teraz są zastraszające. W podobnym stanie rzeczy rezultaty przyszłych wyborów mogą być dla ciągłości oraz celowości prac ustawodawczych wprost katastrofalne. Niezdolność do twórczego wysiłku naszego Sej-

mu jest punktem wyjścia wielu niedomagań życia państwowego Polski. Bez gruntownej reformy odnośnej parlamentarizm polski może wpaść w kryzys, który stanie się dla niego śmiertelnym.

Stronnictwa lewicowe tego nie rozumieją lub może nie chcą zrozumieć i prowadzą ostrą opozycję przeciw wszelkim próbom naprawy tych stosunków przez reformę ordynacji wyborczej. Ta ślepotą stanowi zresztą przekleństwo wszel-

kiej demagogii. Jest spora doza bolesnej ironii w tym fakcie, że stronnictwa, które przy każdej sposobności pasują się na rzeczników i obrońców demokracji, z uporem manjackim przeciwstawiają się wszystkiemu, co mogłoby uczynić zdolnym do wypełniania swych zadań i uzdrowić parlamentarizm, widomy symbol istotnej demokracji...

Czesław Gunkowski.

ŚWITY POLITYCZNE.

Litwa oskarża Polskę o imperjalizm.

Sensacyjne wynurzenia majora Plachowicza.

Polska chciała wkroczyć na terytorjum litewskie. — Wybryki fantastyczne litewskiego „dyktatora“

(Od wiedeńskiego korespondenta „Kur. Łódzkiego“).

Wiedeń, w marcu.

Korespondent specjalny wiedeńskiej „Freie Presse“, wyjechał do Kowna, skąd wysyła swemu dziennikowi specjalne sprawozdania.

Ostatnio drukuje wywiad z pułkownikiem Plachowiczem, twórcą ostatniego — „puczu“ na Litwie.

— Zostałem zaproszony do gmachu sztabu generalnego — pisze dziennikarz — otoczonego silną strażą. Po długim dość czekaniu, przyjmuje mnie Plachowicz. Czy nie od razu sympatyczne wrażenie, jakkolwiek potem często przebijają z jego słów manja wielkości. Ciekawy typ dyktatora. Wygląda, jakoby bardzo kochał małe dzieci, a pięknym kobietom pisał czułe wiersze. Zapewne romantyk. Przytem jednak coś w oczach spostrzegam zdecydowanego. W przeciwieństwie do ogółu Litwinów. Czynią na mnie wrażenie ospałości, braku stanowczości.

— Więc proszę — chętnie służę — rozpoczął Plachowicz — z tem jednak zastrzeżeniem, że o polityce mówić nie będę. Jestem przedewszystkiem żołnierzem, na polityce się nie znam i z polityką nie wspólnego nie mam.

Dziennikarz zapewnia, że o polityce mówić nie chce, pragnąłby jednak z usł pułkownika usłyszeć historię puczu i dowiedzieć się o jego motywach.

— Wyżsi oficerowie armii litewskiej, nie zajmowali się wprawdzie polityką, omawiali jednak stale położenie kraju. Podczas długich rozmów na ten temat, doszliśmy do przekonania, że sytuacja taka dalej trwać nie może.

— Dlaczego?

— Mielśmy rząd lewicowy, który nie umiał rządzić. A na Litwie rządy są rzeczą najłatwiejszą. Lud nasz niczego nie pragnie jak tylko spokoju i porządku. Cóż to za trudności rządowe... Ale nasi lewicowcy nie umieją... Zamiast pracy — frazesy... Tymczasem otrzymaliśmy pewne wiadomości, że komuniści chcą uderzyć...

— Komuniści? — zapytał dziennikarz — przecież na Litwie nie może być znowu tak wielka ilość komunistów. Chłopi przecież potępiają bolszewizm, a w obwodach przemysłowych łatwo przecież utrzymać kontrolę...

— Ach, nie wszyscy nasi robotnicy są znowu wyrotowcami. W szeregach ich znajdują się dzielni socjaliści. Ale — ileż złego dokonała rosyjska agitacja. Za pieniądze można dużo zrobić. Sowiety rzucili tu wielkie sumy w dolarach. Poza tem — nie należy zapominać i o Polsce.

— Polskę? — pyta zdziwiony dziennikarz.

— Naturalnie! — odpowiada z przeświadczeniem dyktator — wyobraź pan

sobie: komunistyczny pucz wybuchł w istocie. Byliśmy dobrze uzbrojeni i zwycięstwo byłoby po naszej stronie. Ale natychmiast oświadczyliby Polacy, że muszą ratować Litwę od bolszewickiej rewolucji i wkroczyliby do Litwy. To nie są fantazje i przypuszczenia. Wiemy, że garnizon w Grodnie i w Suwałkach otrzymał podobne instrukcje (!). A wtedy doszłoby do krwi rozlewu. Tego pragnęliśmy za wszelką cenę uniknąć.

— My—? Czy cała armia? Czy wiedział np. szef sztabu generalnego?

— Przeciwnie! Tylko kilkunastu moich kolegów było wtajemniczonych. Przy takiej okazji im mniej, tem lepiej. Co innego, że musi się mieć zapewnioną sympatię ogółu. Szef sztabu generalnego skoczył z drugiego piętra gmachu sztabu —

próbował alarmować regiment — w międzyczasie wszystko już było dokonane. Tu, w tym budynku — mówi z uśmiechem pułkownik — internowaliśmy cały gabinet. Wszystko odbyło się bez kropli krwi. Żaden strzał nie padł.

I na twarzy pułkownika Plachowicza, który był 24 godziny dyktatorem maluje się uśmiech dumy i zadowolenia...

Dziennikarz w dalszych swoich obserwacjach z Litwą pisze, że z rozmów z ludnością odniósł wrażenie zupełnego rozczarowania wśród ogółu.

Z wielkich obietnic puczystów nic narazie nie zostało spełnione. A ludność uginą się pod ciężarem mąk i cierpień... spowodowanych coraz cięższą sytuacją gospodarczą.

(R. H-cz.)

O czem piszą inni? PRZEGLĄD PRASY.

SPRAWY POLSKIE W GENEWIE.

Redaktor polityczny „Kur. Poran. (9 b. m.) p. K. E. pisze:

„Poza p. Salmem i poza naszymi niemieckimi współobywatelami górnośląskimi stoi Berlin ze swoją teorią o „niemożności“ pogodzenia się z włączeniem pomorza pomorskiego i polskiej części Górnośląska w obręb terytorjalny naszej Rzeczypospolitej.

W bezpośrednim związku z tem stoi sprawa zerwania rokowań o traktat handlowy pomiędzy Niemcami a Polską, zerwania, któremu polityka berlińska poprzedziła obecną sesję Rady, dla tem jaskrawszego zaakcentowania, że jeśli Locarno poprawiło stosunki francusko - niemieckie, to nietylko nie polepszyło ale nawet pogorszyło stosunki niemiecko - polskie.

Okoliczność, że w chwili zerwania rokowań p. Stresemann wyczołgał na Rivierze a zatem pośrednią tylko ponosi odpowiedzialność osobistą za ten „wystrzał dyplomatyczny“ w kierunku Polski, odpowiadający nibytem raczej kierunkowi polityki nacjonalistycznego wicekanclerza Hergta niż centrowego kanclerza Marksa, niewątpliwie została „gruntownie przemysłana“ w planach „podwójnej gry“, w których Wilhelmstrasse zda wien dawną upatruje „szczyt genjuszu dyplomatycznego“.

Dzięki temu „przemysłaniu“ p. Stresemann ma obecnie w Genewie możność wyboru pomiędzy zaaprobowaniem taktyki swoich urzędników albo korekturą ich „nerwowości“, która na całym bodaj szerokim świecie sprawiła wrażenie jaknaj gorsze i rzuciła cień na dobrą wolę Berlina w dążeniu do pokojowej odbudowy stosunków europejskich choćby nawet w samej tylko płaszczyźnie gospodarczej. Powszechnie tu liczą, że p. Stresemann zdecyduje się raczej na gesty naprawy „czynu p. Von Lewalda“, niż na solidaryzowanie się bezwzględne ze sposobem, w jaki no wy rząd niemiecki zaznaczył swój „ostrzejszy kurs“ polityki antypolskiej i że te gesty przyniosą nowy listek lauru do sławy p. Stresemanna, jako „anioła pokoju“.

STOLICA O STRAJKU W ŁODZI.

„Rzeczpospolita“ (9. b. m.):

„Sprawa drożyny jest zagadnieniem czysto ekonomicznym, związanym ściśle z polityką gospodarczą państwa, z jego polityką celną, taryfową, kredytową i t. p. Nie można zarzucić Rządowi, że świadomie dążył do wzmaganie się u nas drożyny. Jak umiał, tak starał się jej wzrost zatamować. Potworzył cały szereg rad przybo- cznych: przemysłową, finansową, rolną, pracy, a ostatnio ankietową o kosztach produkcji. Bylibyśmy bardzo radzi, aby te komisje jakieś realne rezultaty i korzyści przyniosły państwu. Niestety, dotychczas cała ich praca jest wyłącznie papierowa.

Nie należy się więc dziwić, że ogromna większość robotników, których warunki i skala płac sięgają jeszcze roku 1924, przejawia swoje niezadowolenie, które, niestety, w niektórych wypadkach dochodzi do wybuchu strajku. Zresztą przykład zgóry już nastąpił: podwyższono pensje oficerom i urzędnikom państwowym. Czyż zresztą jest możliwe życie przy najskromniejszych wymaganiach takiego np. robotnika z rodziny w przemyśle włókienniczym, zarabiającego od 5 zł. dziennie?“

„Robotnik“ (9 b. m.):

„Walkę strajkową prowadzi solidarnie cała klasa robotnicza Łodzi, wszystkie związki zawodowe. Świadczy to, jak głęboko tkwi poczucie krzywdy w masach robotniczych i konieczności podjęcia walki.

Robotnicy Łodzi mogą być pewni solidarności klasy robotniczej całego kraju. Wszyscy ludzie pracy poprą moralnie i materialnie towarzyszy łódzkich, którzy walczą im narzuconą wygrać muszą i wygrają!

Klasa robotnicza w maju r. ub. wzięła wybitny i czynny udział w przewrocie. Ale sanacja życia robotniczego rozpoczyna się dopiero teraz a zwiastunem jej — strajk łódzki!“

Co dzień niesie?

DZIŚ: Wiktona M.
IUTRO: Konstantego W.
Wschód słońca 6 04
Zachód słońca 17.29.
Wschód księżyca 11.46.
Zachód księżyca 23.05.
Długość dnia 12.24.
Przybyło dnia 3.28.

OSOBISTE.

Kurator okręgu szkolnego łódzkiego, dr. Owiński wyjechał wczoraj w sprawach służbowych do Warszawy.

Pobyt p. kuratora w stolicy potrwa 2 dni. W czasie nieobecności zastępuje go naczelnik wydziału szkolnictwa średniego p. Czapeczyński. (b)

SZKOŁY W DNIU IMIENIN MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO.

Minister Oświaty Publicznej wydał za rządzenie, by w dniu 19 b. m., jako w dniu imienin Marszałka Piłsudskiego według użycia rad pedagogicznych, dyrektorów oraz kierowników szkół, urządzono pogodanki na temat życia i działalności Marszałka Piłsudskiego.

Młodzież zwolniona będzie od zajęć w szkołach o godz. 12 w południe. (p)

WIZYTY NOWEGO WICEWOJEWODY

Wczoraj nowy wicewójewoda łódzki p. Lewicki złożył szereg wizyt urzędowych oraz odbył konferencje informacyjne przed objęciem swych urzędowych czynności w urzędzie wojewódzkim. Formalne objęcie urzędowania nastąpi dopiero w dniu dzisiejszym, a to z uwagi na fakt, iż powrót p. wojewody Jaszczolta nastąpi dziś, po odbyciu szeregu konferencji, których tematem był m. in. zatarg w przemyśle i możliwości zlikwidowania go. (e)

DEKRET O PRZERACHOWANIU WKŁADK OSZCZĘDNOŚCIOWYCH W P. K. O.

Dowiadujemy się, iż w dniach najbliższych ogłoszone zostanie rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie przerachowania wkładek oszczędnościowych w P. K. O., złożonych przed rokiem 1924 w walutach pełnowartościowych, za pośrednictwem banków zagranicznych, lub konsułów polskich przez wychodźstwo polskie.

Według tego rozporządzenia wkładki te, o ile nie zostały podjęte przed 18 lipca 1925 r., będą na żądanie właścicieli przeliczone na złote w złocie, po kursie 5.18 i pół za dolara amerykańskiego.

OBOWIAZEK INSTYTUCJI, KTÓRA SŁUŻY KUPIECTWU.

Stowarzyszenie Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijańskich z uwagi na pracę, jaką wkrótce rozpoczyna komisje szacunkowe przy Urzędach Skarbowych, przypomina swoim członkom o zebraniu w dniu dzisiejszym w lokalu Stowarzyszenia.

Dobro kupca jest w ścisłym związku z dobrem ogółu, uchylać się od pracy społecznej nam nie wolno, największą bowiem stratę poniesiemy sami. To też w tem zrozumieniu każdy z zaproszonych obowiązanym jest przybyć dla omówienia i ustalenia pojęć w sprawach podatkowych oraz przyjęcia mandatu rzeczoznawcy.

Polskie Wembley w Poznaniu.

Jak już donosiliśmy, dla uczczenia 10-lecia ponownego bytu niepodległego Polski ma być w roku przyszłym urządzona wielka wystawa ogólnopolska w Poznaniu.

Projektowane jest w związku z tem stworzenie konsorcjum, obejmującego całą Polskę, któreby ponosiło wszystkie koszty wystawy poza administracyjnymi, przyjętymi przez Poznań. Wystawa nosiłaby charakter wielkiej imprezy krajowej, wzorowanej w niektórych działach na wystawie angielskiej w Wembley. (p)

Pożegnanie prezesa Sądu Okręgowego w Łodzi. Projekt wręczenia pamiątkowego adresu od społeczeństwa.

W dniu wczorajszym o godz. 2 w południe aplikanci sądowi i adwokacy żegnali swego długoletniego przełożonego, p. prezesa Kamieńskiego.

W jednej z sal sądowych w gmachu przy ul. Pańskiej zebrało się kilkudziesięciu aplikantów, w imieniu których przemówił aplikant Obuchowicz, który w treści swego przemówienia wspominał o szacunku i poważaniu, jakim cieszył się p. prezes Kamieński wśród licznych grona aplikantów, dla których nietylko był przełożonym, ale również starszym kolegą, który zawsze otaczał opieką i radą swych młodszych kolegów, mając czas na wysłuchanie każdego.

P. prezes Kamieński w odpowiedzi po dziękował serdecznie zebrany za pożegnanie. Przypomniał zebrany, że w przy-

szłości powinni wysoko cenić honor swego zawodu, dążyć do pogłębienia wiedzy i wyświetlania spraw w sądach. Życzył zebrany powodzenia na wybranej niwie pracy i serdecznym uściskiem dłoni żegnał każdego z obecnych.

W związku z wyjazdem z Łodzi p. prezesa Sądu Okręgowego, T. Kamieńskiego powstał projekt wręczenia p. prezesowi pamiątkowego adresu od społeczeństwa łódzkiego. Wobec tego Komitet prosi wszystkie instytucje, stowarzyszenia, związki o składanie swych podpisów na wspomnianym adresie w terminie do piątku 11 b. m. włącznie w Biurze Rady Miejskiej (Pomorska 16) w godzinach od 9 rano do 3 po południu.

Reprezentacyjny gmach zarządu m. Łodzi. Nowa siedziba Rady Miejskiej wykończona będzie już w roku przyszłym.

Wczoraj odbyła się konferencja, w której wzięli udział: prezes Rady Miejskiej dr. Fichna, wiceprezes Wolczyński, radny Waszkiewicz, ławnik Folkierski i dyrektor biura Rady Miejskiej — Rundo. Prezydent Cynarski nie mógł na zebranie przybyć. Przedmiotem obrad była sprawa budowy domu reprezentacyjnego dla zarządu m. Łodzi oraz ustalenie programu budowy. W wyniku dyskusji uzgodniono szereg wniosków dotyczących budowy. Gmach ten, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej, stanie po obu stronach ul. Pomorskiej. Po lewej stronie pomieszczone będzie Rada Miejska: sala obrad plenarnych z galerią dla publiczności i z odpowiadającą swemu przeznaczeniu łóżką prasową, gabinet prezydenta, pomieszczenia dla biura Rady, 2 sale dla komisji, 3 sale dla klubów, obszerne bufet, mieszkania dla woźnych i t. d.

Po prawej stronie ul. Pomorskiej stworzone zostanie pomieszczenie dla prezydium magistratu, wydziału prezydalnego urzędu stanu cywilnego, biura ksiąg stałej ludności, a wreszcie sala posiedzeń ma-

gistratu oraz cechów rzemieślniczych. Obie te części połączone zostaną przetrztem, w którym znajdują się sale recepcyjne i reprezentacyjne, jakich dotąd pozbawio na była municypalność łódzka. Nowo budowany gmach będzie gmachem monumentalnym, odpowiadającym swemu przeznaczeniu. W celu ułożenia szczegółowego programu budowy odbędzie się w piątek w Radzie Miejskiej zebranie z udziałem prof. Zdzisława Maczeńskiego z Warszawy, przedstawicieli okręgowej dyrekcji robót publicznych, koła architektów i t. d. Po tej konferencji rozpisany zostanie konkurs z krótkim terminem na maj, tak, aby w końcu czerwca można było przystąpić do budowy. Budowa ta składać się będzie z 3 faz. Przedewszystkiem wybudowane zostanie pomieszczenie dla Rady Miejskiej, które tworzyć będzie zamkniętą całość i będzie mogło być oddane do użytku już w r. 1928. Następnie podjęta zostanie budowa pomieszczeń dla prezydium Magistratu, a wreszcie przetrztem i szczytowi sale recepcyjne i reprezentacyjne. (e)

Problem egzaminów maturalnych w szkołach średnich.

Uchwały konferencji dyrektorów i delegatów rad pedagogicznych.

Ostatnia konferencja dyrektorów i delegatów rad pedagogicznych szkół średnich ogólnokształcących na terenie okręgu szkolnego łódzkiego poświęcona sprawie „Regulaminu egzaminów dojrzałości” w gimnazjach, uchwaliła następujące wnioski:

1) Konferencja dyrektorów i delegatów rad pedagogicznych szkół średnich ogólnokształcących na terenie okręgu szkolnego łódzkiego uważa „regulamin gimnazjalnych egzaminów dojrzałości” z dnia 19 grudnia 1925 r. za bardzo poważny krok, prowadzący ku dobru szkolnictwa Rzeczypospolitej.

2) Egzamin dojrzałości nie może być z istną korzyścią zreformowany bez gęboko sięgającej reformy szkoły średniej.

3) Egzamin zwyczajny, oparty na idei przedmiotów egzaminacyjnych, uznać należy za objaw dążenia do podniesienia szkolnictwa o niezwykłej doniosłości społecznej.

4) Język polski nie powinien wchodzić w skład wyboru, ale winien obowiązywać we wszystkich typach szkoły średniej.

5) Z wybranych przedmiotów powinna być wprowadzona domowa praca roczna z tem, że praca domowa traktowana być winna jako warunek wiążący się organicznie z egzaminem dojrzałości. Termin wyboru przedmiotów należałoby przesunąć na początek roku szkolnego.

6) Biorąc pod uwagę, że egzamin dojrzałości powinien stwierdzić dojrzałość umysłową abiturienta, jego inteligencję przedewszystkiem, konferencja uznaje, że cel powyższy będzie osiągnięty tylko wtedy, jeżeli materiał egzaminacyjny każdego wybranego przedmiotu, będzie ograniczony ilościowo i zarazem pogłębiony. Osiągnięcie tego celu konferencja widzi

w podziale materiału na serie i pozwolenie dowolnego wyboru serii przez abiturienta.

7) Uczeń klasy ósmej, mający niedostateczną ocenę z któregośkolwiek z przedmiotów egzaminacyjnych, nie może być dopuszczony do egzaminu dojrzałości, jak również nie może otrzymać stopnia niedostatecznego z jakiegokolwiek przedmiotu przy egzaminie.

8) Czas trwania egzaminu z matematyki winien być podniesiony z 4 na 5 godzin a z fizyki w typie humanistycznym z 3 na 4 godziny.

9) Abiturjenci przy pracach piśmiennych i ustnych mogą korzystać ze słownika łacińskiego i greckiego.

10) Prace piśmienne poprawiają zasadniczo dwaj recenzenci i przewodniczący. Drugi recenzent musi być jednak członkiem komisji. W wypadku, gdy wśród członków komisji nie będzie drugiego fachowca, pozostaje jeden recenzent i przewodniczący. Gdy przewodniczącym jest dyrektorem i nauczycielem w jednej osobie, wystarczy jedna ocena przewodniczącego.

11) Oceny roczne i egzaminacyjne nie powinny być na świadectwie wyodrębniane.

12) Wskazane jest przywrócenie tytułu szkoły na świadectwie na naczelnym miejscu i podpisu dyrektora, jako dyrektora.

13) Pożądane jest przywrócenie ocen z geografii i przyrodznawstwa w typie humanistycznym. (u)

Z KOŁA MŁODZIEŻY ZW. ZAW. PRACA POLSKA.

Dnia 12 marca, w sobotę, o godz. 19, w lokalu własnym przy ul. Nawrot 36, odbędzie się Zebranie Organizacyjne „Koła Młodzieży Zw. Zaw. Praca Polska”.

Z Ligi Katolickiej.

W dniu 7 b. m. rozpoczął się w sali Theologicum w Warszawie kurs instrukcyjny Ligi Katolickiej, zapowiedziany w ostatnim orędziu J. Em. ks. kardynała Kakowskiego. Na kurs przybyły liczne delegacje z wielu diecezji, złożone z kapłanów i działaczy świeckich. Zagał kurs prezes Glinka. Następnie słowo wstępne wygłosił J. Em. ks. kardynał, przypominając zasady akcji katolickiej, wskazane w jego orędziu i drogi jakimi przeciw idei Chrystusa — walczą obóz Jego wrogów. Liga ma stać się organizacją apostołów świeckich, którzy mają być „ramieniem dodanym przez Boga i Kościół, rozumowi i sercu kapłana”. „Ta praca ma być ponad wszystkimi partiami politycznymi”, łącząc w zgodnym wysiłku całą katolicką Polskę.

Po przemowie J. Em. ks. biskup częstochowski Kubina wskazał „Idee podstawowe akcji katolickiej”, następnie ks. dr. wiceprezes Szymański podkreślił „potrzebę organizacji katolików polskich”.

Po przerwie obiadowej pos. Błażejewicz wygłosił referat: Liga Katolicka, jej znaczenie i zasady”, poczem ks. biskup Kubina dał wskazówki praktyczne do zakładania Ligi Kat. w parafjach i diecezjach.

Kurs trwający 3 dni niewątpliwie wielu działaczom świeckim rozjaśni pojęcie — czym stać się ma Liga w życiu narodu i wskaże metody działania ku zjednoczeniu ich wysiłków.

Z MIEJSKIEJ GALERJI SZTUKI.

Dzisiejszy odczyt Zygmunta Kaweckiego, znanego komedjopisarza, na temat „Karykatury miłości, tańca i flirtu” zainteresował szerokie grono inteligencji naszego miasta.

Ceny wejścia niskie, od 1 do 2 zł., dla posiadaczy rocznych kart wejścia ulgi.

Początek odczytu punktualnie o godz. 8.15 wieczorem, sala ogrzana.

PRZEMYSŁ NIE CHCE WYZBYWAĆ SIĘ SWYCH ZAPASÓW.

W dniu wczorajszym na łódzkim rynku manufakturowym ożywienie było już nieco mniejsze, na skutek tego, iż poszczególne fabryki łódzkie ograniczyły częściowo sprzedaż swych wyrobów.

ODCZYT CZERWONEGO KRZYŻA.

Staraniem Czerwonego Krzyża w niedzielę, dnia 13 b. m. o godzinie 12 min. 30 w południe w sali Polskiej Y.M.C.A., ul. Piotrkowska 89, dr. Iwaszkiewicz wygłosi odczyt na tem: „O ważniejszych funkcjach ustroju: krążenie krwi”. Wejście na odczyt bezpłatne.

Z INSTYTUTU NAUCZYCIELSKIEGO W ŁODZI.

Koło Naukowe problemów wychowawczych przy Instytucie Nauczycielskim T. N. S. W. w Łodzi za naszym pośrednictwem podaje do wiadomości, że w piątek dnia 11 marca r. b. o godz. 8.15 wieczorem w lokalu Państwowej Centralnej Biblioteki Pedagogicznej ul. Andrzeja 7, wygłoszony zostanie referat p. dr. Skockiej p. t. „Życie szkoły na podstawie Ziemiowicza”.

NOCNE DYŻURY APTEK.

W dniu dzisiejszym dyżurują następujące apteki: M. Lipca, Piotrkowska 193, E. Millera, Piotrkowska 46, W. Groszkowski, Konstanyntynowska 17, K. Gaertnera, Cegielniana 64, H. Niewiarowski, Aleksandrowska 37, S. Jankielewicz, Stary Rynek 9.

„DZIENNIK ZARZĄDU M. ŁODZI”.

Wyszedł z druku Nr. 10 (386) „Dziennika Zarządu m. Łodzi”.

Numer ten zawiera: Finansowanie robót kanalizacyjnych w 1927/28 roku (Memoriał Magistratu m. Łodzi, wniesiony do pp. Ministrów Spraw Wewnętrznych, Robót Publicznych i Skarbu); protokół specjalnego posiedzenia Rady Miejskiej z dn. 16 lutego r. b.; protokół specjalnego posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 17 lutego r. b.; okólnik Nr. 6; hojny dar dla Miejskiej Biblioteki Publicznej; biuletyn statystyczny: ze statystyki przywozu i wywozu m. Łodzi kronikę miejską oraz rubrykę „Z życia miast polskich”.

Adres Redakcji i Administracji: Plac Wolności 14, II piętro, pokój Nr. 33, telefon 28-00.

Przemysł włóknisty w Łodzi zamarł.

Wszystkie większe fabryki nieczynne.

Możliwość ingerencji Ministerstwa Pracy i Ministerstwa Przem. i Handlu.

Drugi dzień strajku przeszedł naogół spokojnie.

W drugim dniu strajku bezrobocie objęło prawie cały przemysł włókienniczy. Dzień wczorajszy był dniem przełomowym w walce ekonomicznej robotników przemysłu włókienniczego.

Najbardziej wpływowymi fabrykami, które w ruchu robotniczym odgrywały najważniejszą rolę, a mianowicie zakłady Scheiblera i Grohmana, Geyera, „Widzewska Manufaktura” i Niciarnia Widzewska zwykle najtrudniej obejmowało bezrobocie, a szczególnie dwa ostatnie zakłady.

Kiedy komisjom strajkowym udało się unieruchomić zakłady Scheiblera i Poznańskiego, postanowiono opanować i Widzewska Manufakturę, do której przybyli posłowie Zerba, Waszkiewicz i Szczerkowski na czele komisji strajkowej. Tu też wejścia do fabryki były zamknięte, a mimo nalegań posłów bram nie otworzono.

Tłum robotników, zniecierpliwiony oczekiwaniem, wyważył drzwi wejściowe i przez kordon strażaków wtargnął na podwórze.

Zatrudnieni w zakładach robotnicy, widząc tłum ludzi na podwórzu, opuścili warsztaty i wzięli udział w wiecu, na którym posłowie wyjaśniali robotnikom sytuację strajkową, jaką objęte zostały inne zakłady.

Robotnicy, po wysłuchaniu przemówień posłów, po dłuższym wahaniu się, opuścili fabrykę. Wówczas powiadomiono posłów że na oddziale tkalni robotnicy zabarykadaowali się i nie chcą porzucić pracy.

Tłum robotników zawrócił i udał się pod tkalnię, lecz tu strażacy fabryczni za grodzili drogę. Mimo to tłum przerwał kordon i wkroczył do środka.

W tkalni zastano przy maszynach licząc grupę dzieci od 12 do 14 lat, przeważnie dziewcząt, które zamknięte w oddziale pracowały nadal.

Z kolei kilkutyśięcny tłum udał się do pobliskiej Niciarni Widzewskiej, zatrudniającej około 1000 robotników.

Dyżurująca w fabryce policja wpuściła do portierni tylko posłów i kilku członków komisji strajkowej.

Przybyłych oczekiwał dyrektor. Posłowie na powitanie zakomunikowali, że prócz godności poselskiej posiadają mandaty naczelnych władz robotniczych organizacji i chcą się zetknąć z pracującymi robotnikami.

Po krótkim namyśle dyrektor firmy każe wstrzymać maszyny i zezwolił posłom na odbycie wiecu.

Po przemówieniu posłów zarządzone głosowanie, po którym robotnicy uchwaliли pracę porzucić i przystąpili do strajku.

To samo powtórzyło się w fabrykach Steinerta i Buhlego, gdzie po wiecu porzucano pracę.

PRZYKRY INCYDENT.

W poniedziałek przed wieczorem udała się grupa robotników z członkami komitetu strajkowego i kilku przedstawicielami związku „Praca” do fabryki Franciszka Ramischa. Portier fabryki nie wpuścił przybyłych do wnętrza, wobec czego po krótkiej sprzeczce robotnicy otworzyli siłą bramę fabryki i weszli na podwórze. Przedstawiciele komitetu strajkowego poinformowali zebranych robotników tej fabryki o ostatnich decyzjach związków robotniczych i pracowniczych oraz o rozszerzeniu się strajku na prowincję. Po krótkiej dyskusji robotnicy fabryki Ramischa opuścili pracę, przyłączając się do strajku. (e)

GDZIE PORZUCILI PRACĘ PRACOWNICY BIUROWI?

Wczoraj rano rozpoczęły działalność komisje strajkowe pracowników biurowych i majstrów. W tych fabrykach i zakładach, w których robotnicy jeszcze pracowali, porzucenie pracy i przyłączenie się do strajku odbywało się jako znak solidarności i wspólnej akcji łącznie pracowników biurowych i robotników fizycznych. Najwcześniej porzucili pracę pracownicy biurowi u B-ci Sameł, Freidenberga, Grosslajta i szeregu innych więk-

szych firm. Dążeniem związków pracowniczych jest, aby od dzisiejszego rana we wszystkich fabrykach i biurach strajk objął zarówno wszystkich robotników, majstrów i pracowników biurowych.

SYTUACJA NA PROWINCJI.

Wczoraj unieruchomione zostały w Częstochowie wszystkie zakłady przemysłowe.

W fabryce Pelcerów zamknięto robotników w ich salach, by nie dopuścić do zetknięcia się z komisjami strajkowymi. Mimo to robotnicy porzucili pracę.

W Pabjanicach w fabryce Krusche i Ender sportowy klub fabryczny zatarasował wejście do fabryki, a sekcja bokserka klubu usiłowała rozpedzić przybyłych robotników z komisją strajkową.

Robotnicy zwyciężyli, poczem zatrudnieni w fabryce przystąpili do strajku.

W Zgierzu większa część fabryk wczoraj nie pracowała.

PRZEMYSŁOWCY WEZWANI DO WARSZAWY.

Jak się dowiadujemy z wiarogodnego źródła, wczoraj wielki i średni przemysł otrzymał wezwanie od p. Ministra Przemysłu i Handlu na konferencję, która ma się odbyć dzisiaj w Warszawie.

Cel konferencji narazie nie jest wiadomy, ale najprawdopodobniej będzie omawiany strajk w przemyśle.

Z MINISTERSTWA PRACY.

Wczoraj okręgowy inspektor pracy p. Wojtkiewicz komunikował się z Ministerstwem Pracy, które zaznajamiało z sytuacją strajkową.

Narazie Ministerstwo Pracy nie interwenjuje i czeka na propozycję ze strony przemysłowców lub robotników.

CZY WARSZAWA POPRZE STRAJK WŁÓKNIARZY?

Po wydaniu odezw strajkowej, podpisanej przez 10 związków robotniczych, majstrów i pracowników biurowych o proklamowaniu strajku generalnego w przemyśle włókienniczym, powiadomione zostały organizacje centralne w Warszawie. Jedną z największych, bo zatrudniająca 800 robotników włókienniczych fabryka w Warszawie, przedsiębiorstwo Wola, stanowiąca własność przemysłowców łódzkich pp. Edwarda Heymana i Kernbauma, narazie pracuje, jakkolwiek robotnicy oświadczyli gotowość ewentualnego poparcia strajku w Łodzi.

DOZORCY DOMOWI CHCĄ POPRZEĆ AKCJĘ WŁÓKNIARZY.

Wobec wygaśnięcia umowy z dnia 1 stycznia 1926 r. i postanowienia nadzwyczajnej komisji rozjemczej z dnia 12 kwietnia 1920 r., regulującej warunki pracy i płacy dla dozorców domowych na terenie Łodzi i wobec niezatwienia polubownego zatargu na konferencji z właścicielami nieruchomości — zarząd chrz. związku dozorców domowych zwrócił się do swej centrali w Warszawie, by ta interwenjowała w min. pracy i opieki społecznej, celem rychłego zwolnienia nadzwyczajnej komisji rozjemczej dla dozorców domowych m. Łodzi, któraby ostatecznie miała zlikwidować zatarg o żądane przez dozorców 25 proc. podwyżki płac.

W razie nieprzychylnego zatwienia sprawy i zwłoki w zwolnieniu nadzwyczajnej komisji rozjemczej, zarząd związku dozorców domowych przygotowuje teren do ogłoszenia strajku i przyłączenia się do akcji włóknarzy.

CO MÓWI ZWIĄZEK WIELKIEGO PRZEMYSŁU?

Jak nam komunikują w Związku Wielkiego Przemysłu poszczególne wielkie firmy łódzkie nie wchodziły w żadne pertraktacje ze strajkującymi robotnikami.

Jak dotychczas — mówiono nam dalej — cały wielki przemysł włókienniczy występuje solidarnie, stojąc na dotychczasowym stanowisku nie uwzględnienia żądanej 25-proc. podwyżki płac. Wczoraj

ty, w środę strajk nie objął całkowicie zakładów przemysłu włókienniczego, cały bowiem Zgierz, mimo wyjątkowej akcji związków zawodowych do obiadu jeszcze pracował, również częściowo pracowały Pabjanice.

Z firm łódzkich czynna była Niciarnia Widzewska Manufaktura i J. Kestenberg. Czy jednak strajk nie obejmie już w godzinach najbliższych i tych zakładów przemysłowych, jest rzeczą wątpliwą, — związki zawodowe prowadzą tam energiczną propagandę.

Jeżeli chodzi o ewentualne zlikwidowanie zatargu, to Związek Wielkiego Przemysłu nie miałby nic przeciwko interwencji w tej mierze rządu. Jednakże związki zawodowe już w czasie poniedziałkowej konferencji wszelką interwencję rządową bezwzględnie odrzuciły. Wobec takiego postawienia sprawy narazie czekamy, nie mogąc w obecnych warunkach zaakceptować żądanej podwyżki.

REZOLUCJA ZW. MAJSTRÓW FABRYCZNYCH.

Zebrani na ogólnym zebraniu w dniu 8 marca r. b., zwołanym przez Sekcję Tkacką członkowie Związku Majstrów Fabrycznych reprezentowani przez wszystkie sekcje, uchwalają:

1) Z uchwałą Zarządu Głównego i Zarządu Oddziału z dnia 7 marca r. b. nie solidaryzują się, uważając taką uchwałę za godzącą na szkodę interesów ekonomicznych członków Związku.

2) Motywowi, na zasadzie których zapadła decyzja Zarządów od powstrzymania się narazie od akcji strajkowej nie wytrzymują żadnej krytyki, gdyż czekać na łaskawe zaproszenie przez przemysłowców na konferencję, pomimo wyraźnej propozycji ze strony Związku Majstrów Fabrycznych zwołania takowej przed 5 marca r. b. jest utopją, zebrani, uważając taktykę przemysłowców w celu rozbitcia jednolitego frontu w sprawie podwyżki za nierzeczywistą dla całości Związku.

3) Zebrani uchwalają bezwzględnie przystąpienie do akcji strajkowej łącznie ze związkami robotniczymi i ugrupowaniami pracowników umysłowych i wytrwać w takowej aż do zwycięstwa. Polecają Zarządowi Oddz., pomimo opozycji ze strony Zarządu Głównego kontynuowanie tej sprawy do końca, jednocześnie o powyższej rezolucji Oddziału Łódzkiego zawiadomić wszystkie Oddziały Związku Majstrów Fabrycznych.

PROPAGANDA.

O godzinie 11 przed południem w sali Handlowców Polskich odbyła się konferencja międzyzwiązkowa wszystkich związków, gdzie omawiano przebieg dotychczasowego strajku oraz opracowano plan dalszej akcji.

Podobna konferencja odbyła się o godzinie 4 po poł., na której postanowiono w dalszym ciągu wydać większą ilość odezw, które zostaną dzisiaj rozdane robotnikom.

PROPOZYCJE DROBN. PRZEMYSŁU.

Wczoraj w dalszym ciągu do Związków Zawodowych zgłaszali się przemysłowcy średniego i drobnego przemysłu, w celu prowadzenia oddzielnych pertraktacji i podpisania umów.

Związki propozycje te odrzuciły.

KONFERENCJA W INSPEKTORACIE PRACY.

Wczoraj wieczorem okręgowy inspektor pracy p. Wojtkiewicz z własnej inicjatywy wezwał do siebie przedstawicieli wszystkich organizacji robotniczych, pracowniczych i majstrów na konferencję.

Konferencja ta przy udziale posłów Szczerkowskiego i Zerzego rozpoczęła się o godz. 7 i pół pod przewodnictwem p. Wojtkiewicza, w asystencji zastępcy jego, insp. Wyżkowskiego.

Zagajając konferencję, p. Wojtkiewicz wskazał, że jest to pierwsza konferencja oficjalna z przedstawicielami związków

zawodowych po proklamowaniu strajku w przemyśle włókienniczym.

Do tego czasu ministerstwo pracy było bierne wobec wytworzonej sytuacji, a to z tego względu, że utarł się zwyczaj, że zwykle podczas akcji strajkowej jedna ze stron zainteresowanych zwraca się do interwencji.

Mimo tego zwyczaju, inspektorat pracy, stwierdziwszy, że sytuacja podczas obecnego strajku jest groźniejsza niż podczas poprzednich, gdyż obecnie cała Łódź strajkuje, postanowił zrobić wyłom i zetknąć się z przedstawicielami robotników.

Obecnie zdaniem p. Wojtkiewicza sytuacja się zupełnie wyjaśniła i wobec tego, że prawdopodobnie przedstawiciele robotników wskutek swej mocnej pozycji nie będą się starali o jakieś pośrednictwo, uważa, że ktoś musi się znaleźć, któryby pogodził poważnione strony.

Zaprosiwszy do siebie przedstawicieli związków, p. Wojtkiewicz miał na celu stwierdzenie, czy nie należałoby spowodować przyjazdu do Łodzi przedstawiciela ministerstwa pracy w celu interwencji.

Przyjazd i podjęcie interwencji będzie zdaniem mówcy wówczas tylko korzystne, o ile przedstawiciele robotników nie będą się opierali koniecznie na 25 proc., zaś przemysłowcy wyrażą chęć pójscia na ustępstwa.

PRZEDSTAWICIEL ZW. POLSKICH.

W odpowiedzi na to zabrał pierwszy głos p. Kaźmierczak, który zwrócił się z zapytaniem do przewodniczącego, czy obecna konferencja nie jest inspirowana przez pewne osoby i jakie stanowisko wobec akcji zajmuje rząd.

Przytem p. Kaźmierczak wskazuje, że władze centralne są błędnie informowane a zwłaszcza Ministerstwo Spraw Wewn. o przebiegu akcji.

W odpowiedzi na to inspektorzy Wojtkiewicz i Wyżkowski oświadczyli, że w sprawie tej mają zupełną swobodę działania, nikt ich do niczego nie może inspirować. Co się zaś tyczy sytuacji strajkowej, to zapewniają, że Ministerstwo Pracy ma z raportów codziennych Inspektora tu Pracy zupełnie wyraźny obraz o całości sytuacji.

Wobec tego wyjaśnienia, zabrał ponownie głos p. Kaźmierczak, który wskazał, że rząd, jeżeli podejmie się rozwiązania tego zatargu, może ich skrzywdzić. Motywuje to tem, że w tym wypadku może mieć na względzie, że będzie musiał również podwyższyć płace urzędnikom państwowym i wychodząc z tego założenia, będzie przedstawiciel rządu starał się aby podwyżka dla włóknarzy była najniższą.

Mówca przypomina przytem ostatnie uzyskane 10 proc. podwyżki, które to ówczesny rząd nakazał przedstawicielom robotników przyjąć.

PRZEDSTAWICIEL ZW. KLASOWYCH

Następnie zabrał głos poseł Szczerkowski, który wskazał, że z przemówienia p. Wojtkiewicza wnioskuję, że rząd chce podjąć interwencję, na co w imieniu swej organizacji wyraża zgodę.

Jednakże interwencję Rządu rozumiemy w ten sposób, że naciśnię przemysłowców do udzielenia robotnikom takiej podwyżki, jaka im się słuszenie należy.

Gdyby ministerstwo pracy uzależniło swą interwencję zlikwidowania strajku drogą arbitrażu lub rozjemstwa to oświadcza, że jest to szkodliwe dla klasy pracującej i będzie to bezwzględnie zwalczał.

Poseł Szczerkowski stwierdza, że strajk wybuchł w najszerszym zakresie i jest on powszechny i obecnie, jeżeli rząd deklaruje się do interwencji, winien to uczynić z korzyścią dla robotników, bowiem na całym świecie Ministerstwa Pracy powołane są do bronienia interesów klasy pracującej.

PRZEDSTAWICIEL ZW. CHRZ.

Z kolei przemawiała przedstawicielka chrz. związku, p. Piechotkówna, która przychylając się do przedmówców, stwier-

Budowa pomnika Tad. Kościuszki w Łodzi. Poświęcenie kamienia węgielnego odbędzie się w dniu 3 maja.

Na ostatnim posiedzeniu Magistratu rozpatrywana była m. in. sprawa budowy pomnika T. Kościuszki w Łodzi.

W sprawie tej Magistrat postanowił wyrazić zgodę, by — w myśl wniosków Komitetu — ustawiono na Placu Wolności atrybę drewnianą pomnika, celem dokonania szeregu zdjęć fotograficznych i zorientowania się, co do stosunków proporcji placu i pomnika.

Dalej Magistrat — na wniosek Komitetu — postanowił, by uroczystego poświęcenia kamienia węgielnego i założenia aktu erekcyjnego dokonano w rocznicę

konstytucji majowej, w dniu 3 maja 1927 r. oraz sprowadzić na ten cel nieco ziemi z Raławic. W końcu postanowiono zwrócić się do Rady Miejskiej o uzupełnienie członków Komitetu z pośród obywateli, podnosząc zarazem liczbę ich z 6 do 7 i powołanie na miejsca wakuujące pp.: M. Zekrzewskiego, naczelnika wydziału samorządowego województwa łódzkiego, J. Dziarnarskiego, przedstawiciela Związku „Praca”, A. Cyrańskiego, przedstaw. Zw. Ch. D. i Walczaka, przedstaw. Związku Klasowego.

Likwidacja przedwojennych kas pożyczkowo-oszczędnościowych. Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Urząd wojewódzki w myśl rozporządzenia Min. Spraw Wewnętrznych wydał następujące zarządzenie wydziałom powiatowym w sprawie likwidacji przedwojennych kas pożyczkowo-oszczędnościowych w razie braku ksiąg: 1) w gminach, w których stwierdzono całkowity lub częściowy brak ksiąg z aktów, należy również powołać komisje likwidacyjne we wskazanym wyżej powołanym piśmie z d. 4 sierpnia 1926 r., celem dokonania niżej wyszczególnionych czynności; 2) komisje likwidacyjne powinny przedewszystkiem protokółnie stwierdzić, że urzędem odnośnej gminy nie zostały zwrócone księgi i akta, wywiezione w czasie wojny do Rosji, wzgl. że księgi te zostały zniszczone lub spalane wskutek działań wojennych na terenie gminy oraz donieść urzędowi wojewódzkiemu, na skutek czyjego zarządzenia, jakich władz księgi zostały ewakuowane do Rosji z dołączeniem dowodów, stwierdzających zarządzenie ewakuacji. Po stwierdzeniu przez komisje

likwidacyjne protokółnie, że mimo wszczętych poszukiwań ksiąg i aktów nie odnaleziono, komisje likwidacyjne przystąpią do przeprowadzenia przeliczeń w następujący sposób:

1) Urzędy gminne zawiadamiają w trybie praktykowanym w gminach wszystkich wierzycieli kas do złożenia powołanym komisjom likwidacyjnym, książeczek oszczędnościowych dla dokonania przeliczeń; 2) następnie urzędy gminne zawiadamiają wszystkich dłużników gminnej kasy dla przeprowadzenia w drodze protokółnej ich przesłuchania przez komisje likwidacyjne i udzielenia im świadków (wkładców i osób trzecich) ostrzegając o konsekwencjach w razie stwierdzenia po nadejściu ksiąg z Rosji, że złożone zeznania były fałszywe; 3) na podstawie w ten sposób zebranych materiałów, komisje likwidacyjne dokonają i sporządzą sprawozdania, które łącznie z protokołami i dowodami przedstawiają Głównemu Urzędowi Likwidacyjnemu. (u)

Podatek dochodowy za rok 1927. Termin wpłaty połowy należności.

W dniu 1-ym kwietnia r. b. mija termin, w którym wszyscy płatnicy podatku dochodowego podlegający ustawie o podatku dochodowym, obowiązani są złożyć zeznanie o dochodzie osiągniętym w roku 1926-ym.

Termin ten obowiązuje osoby fizyczne i tak zwane spadki wakuujące.

Dla osób prawnych i spółek akcyjnych termin do złożenia zeznań o dochodzie jest o miesiąc dłuższy, t. j. upływa z dn. 1 maja r. b.

Na zasadzie złożonych zeznań, po dokładnym ich zbadaniu na komisjach szacunkowych w odnośnych urzędach skarbowych, nastąpi definitywny wymiar tego podatku za rok podatkowy 1927, którego wynik ujawniony w nakazach płatniczych otrzymują płatnicy dopiero za kilka miesięcy.

Pomijając prawidłowy wymiar tego podatku, przewidziany ustawą o podatku dochodowym, wszyscy płatnicy, którzy złożyli władzy podatkowej tak zwane „zeznanie” o tym dochodzie, t. j. osiągniętym

w roku 1926, obowiązani są wpłacić do kasy skarbowej połowę przypadającego podatku od dochodu wykazywanego w zeznaniu.

Podatek przypadający obliczony od połowy dochodu według skali podatkowej, należy wpłacić wprost do kasy skarbowej właściwego urzędu skarbowego lub za pośrednictwem Pocztyowej K. O. Termin wpłaty połowy tego podatku wyznaczony jest do dnia 1 maja r. b.

Po uregulowaniu zapłaty, należy w odnośnym urzędzie skarbowym przedstawić oryginalny kwit, lub odpis tegoż, podpisany własnoręcznie przez płatnika składającego zeznanie.

Ci wszyscy, którzy do dnia 1-go maja r. b. nie uiszcza połowy podatku od wykazanego dochodu według zeznania złożonego w urzędzie skarbowym za rok podatkowy 1927, poniosą przy ściąganiu tego podatku przez organa egzekucyjne karę za zwłokę w stosunku 4 proc. miesięcznie plus koszty egzekucji.

Tragiczny strzał z floweru. 3 miesiące więzienia za zabójstwo.

Wczoraj sąd okręgowy pod przewodnictwem sędziego Zaborowskiego, rozpatrywał sprawę 16-letniego Wacława Oglaza, ucznia gimnazjum w Łasku, oskarżonego o dokonanie zabójstwa na osobie kolegi.

Dnia 25 grudnia 1926 roku we wsi Dobruchowie, gminy Wodzierady, powiatu łaskiego, 15-letni Wacław Oglaza, korzy stając z nieobecności domowników, zabrał flower brata swego Marjana i wyszedł na podwórze, by strzelać do wróbla. Przy ładowaniu flower wystrzelił. Na bój trafił stojącego obok 14-letniego Stanisława Szwarca, raniąc go ciężko w lewą pierś.

Mimo natychmiastowej pomocy lekarskiej Szwarz zmarł. Oglaza udał się wów czas na posterunek policji, gdzie oddał się w ręce władzy, nadmieniając, iż dokonał zabójstwa kolegi wskutek nieostrożnego obchodzenia się z bronią.

W toku pierwiastkowego śledztwa kilku świadków zeznało, że Oglaza był w niezgodzie ze Szwarzem i prawdopodobnie podczas sprzeczki zastrzelił go, po-

czem symbolował nieszczęśliwy wypadek wskutek nieostrożnego obchodzenia się z bronią.

Szczegółowe śledztwo, prowadzone przez sędziego śledczego ustaliło bezpodstawność tego oskarżenia, gdyż zarówno zabójca, jak i jego ofiara żyli z sobą w przyjaźni.

Na rozprawie sądowej podsądny potwierdził swe zeznania, złożone w policji i u sędziego śledczego, wyjaśniając, iż Szwarz zabity został wskutek nieszczęśliwego wypadku.

Po rozmówieniu prokuratora Hermana, domagającego się dla oskarżonego roku więzienia, zabrał głos podsądny, który sam się bronił.

W ostatnim słowie oskarżony Oglaza wniósł o uniewinnienie go z zarzutu dokonania zabójstwa na osobie kolegi swego Szwarca i o łagodny wymiar kary za nieostrożne obchodzenie się z bronią.

Sąd skazał Oglazę na 3 miesiące więzienia, z zawieszeniem wykonania kary na przeciąg 5 lat. (r)

Kącik dla pań.

Wiosna idzie.

Zdaje się, że kończący, wyjątkowo długi w tym roku karnawał, wszyscy niemal pożegnali z uczuciem ulgi. Odtąd, czywszy, niejako z obowiązku, ostatni wtorek, zabierze się niemal każda pani do rachunku sumienia i poczyni tysiące pożytecznych planów, co należy zrobić w wielkim poście.

A więc — generalny przegląd bielizny, reparacja, uzupełnienia ogólne porządki domowe: firanki, meble... Wogóle — przejście do trosk domowych, od których odrywały w karnawale ciągle zaproszenia.

Tymczasem jednak kaprys marcowej pogody zesłał cudne słońce — i oto wyłania się nowa troska: wiosna idzie, a tu „niema co na siebie włożyć”.

Narazie troska ta ogranicza się do sprawienia sobie nowego kapelusza. W futrze można będzie jeszcze jakiś czas pochodzić, zmanifestowawszy zbliżanie się wiosny przypięciem pęczka fiołków lub mimoz. Zresztą w tym roku, wobec mody przypinania sztucznych kwiatów do kołnierza w zimie, manifestacja ta przejdzie niepostrzeżenie.

Co do kapeluszy, to fason ich nie ulega zasadniczej zmianie. W lecie przewidywana jest moda kapeluszy o dużych rondach, narazie jednak pozostaje główka wysoka, fantazyjnie powyginała, z małym rondkiem. Filc, tak długo panujący niepodzielnie, powoli ustępuje, zjawiają się tylko gdzie niedługo w kombinacjach z jedwabiem. Spotyka się rondko z filcu obrzeżone słomką, przy główce z jedwabiu.

Modne, ładne i praktyczne, bo dają się nosić prawie w każdym sezonie, są miękkie czapeczki z jedwabnych tasiemeczek, powyszywanych w desenie i marszczonych. Miękką główką daje się układać i wyginać dowolnie, całość jest bardzo twarzowa. Czapeczka ta nie wymaga żadnego przybrania.

W kapeluszach w dalszym ciągu najmodniejszym przybraniem jest mała, błyszcząca klamerka z metalu, albo sztucznych brzołancików.

Zasadniczych zmian więc sezon ten nie przynosi. Gwoli oszczędności może zatem prawie każda z pań sama odświeżyć kapelusz, który nosiła zimą lub jesienią, jeśli nie jest bardzo zniszczony: obszyć słomką, dodać trochę jedwabiu do filcu (w dalszym ciągu najmodniejsza georgetka). Tylko z czarnych jedwabnych kapeluszy, naśladowanych cylindry, tak modnych tej zimy, nie da się już nie przerobić i trzeba sobie sprawić jakiś kapelusz odpowiedni do przyszłego płaszczka wiosennego. Niezależnie od tego moda są kolory dyskretne — électrique i wszyscy kiej odcienie zielonkawe.

U. N.

Kurs hodowli pokojowej roślin.

Zwyczajem dorocznym Koło Miłośników Ogrodnictwa urządza kurs hodowli pokojowej roślin.

Kurs obejmie 22 godziny wykładowe, zawierające wiadomości ogólne o życiu roślin, zasady pielęgnowania w mieszkaniach, przesadzania i rozmnażania, w zakresie potrzeb miłośników.

W dziale hodowli szczegółowej kurs dostarczy wskazówek o pielęgnowaniu roślin ozdobnych z liści (palmy, araukarje, draceny i t. p.), roślin kwitnących cebulkowych i kłączkowych, paproci oraz roślin kwitnących jednorocznych i wieloletnich. Poza tym będzie wykład o zdobieniu balkonów, o zwalczaniu chorób i szkodników, a dla osób zapisujących się na cały kurs — ćwiczenia praktyczne przesadzania roślin.

Kurs rozpocznie się dnia 10 marca r. b. wykłady będą się odbywały we wtorki, czwartki i soboty od godz. 7-ej do 9-ej wiecz. w lokalu Instytutu Bakteriologicznego Uniwersytetu warszawskiego. Nowy Świat Nr. 19 (wejście do przedsionka bezpośrednio z ulicy przez drzwi nieopatrzone numerem).

Informacji udzielają i zapisy przyjmują: inspektor kursu St. Wysocka, Marszałkowska 72 m. 10, tel. 56-54 (od godz. 5 do 7-ej wiecz.), sekretariat Tow. Ogrod. Warsz. — Bagażeta Nr. 3, tel. 31-50 i skład nasion B-cj Chomicz—Zgoda 8, tel. 92-90.

Pamiętajcie o inwalidach wojennych!

Generalny zastępca na m. Łódź: S. B. Redlic, — Łódź, Pomorska 19.

działa, że żądania robotników są zupełnie słuszne, czego dowodem jest to, że cały szereg przemysłowców wyraża gotowość podpisania w całej pełni żądań.

Wreszcie poseł Szerzkowski i Zerbe zwrócili uwagę, że o ile Ministerstwo Pracy spowoduje jakąś konferencję w Łodzi to muszą w niej brać udział przedstawiciele związków pracowniczych i majstrów i że przemysłowcy będą musieli dać gwarancje, że podwyżka będzie też i dla nich stosowana.

W końcu, po wysłuchaniu wszystkich, inspektor pracy oświadczył, że wynik konferencji przedstawi p. Ministrowi Pracy. Na tem konferencję zakończono.

TRAMWAJARZE WYSTĘPUJĄ Z AKCJĄ PODWYŻKOWĄ.

Wczoraj wieczorem odbyło się zebranie zarządu tramwajarzy, na którym omawiano sprawę wystąpienia do dyrekcji L. K. E. z żądaniem podwyższenia plac.

Po dłuższej dyskusji uchwalono zwołać na sobotę ogólne zebranie tramwajarzy, gdzie zostanie zdecydowana wysokość podwyżki oraz termin uwzględnienia żądań.

ROBOTNICZY KOLEJOWI NA WEŻLE ŁÓDZKIM GROŻĄ STRAJKIEM.

Dziś udaje się do p. wojewody Jaszczółta delegacja robotników wezła kolejowego łódzkiego z prośbą o interwencję w sprawie wystawionych żądań podwyższenia plac do zł. 5,20 dziennie.

O ile konferencja nie rozstrzygnie sporu, odbędzie się zebranie robotników, na którym zapadnie uchwała przystąpienia do strajku. (b)

ZGIERZ CAŁY OBJĘTY STRAJKIEM.

Wczoraj po południu udał się do Zgierza poseł Waszkiewicz z celu poinformowania się na miejscu o stanie strajku.

W tym celu z inicjatywy wszystkich trzech związków zostało zwołane zebranie wszystkich strajkujących.

Ze sprawozdań okazało się, że w fabrykach Poselta, Zacherta, Lorenca i Borsta praca jest kontynuowana; w rezultacie więc postanowiono spowodować w tych fabrykach strajk.

W tym celu kilkudziesięcny tłum udał się do powyższych fabryk, dokąd nie chciano ich wpuścić, mimo usilnej interwencji posła Waszkiewicza.

Wobec tego robotnicy dostali się z pomocą podważenia drzwi wejściowych.

Po odbytych wiecach we wszystkich fabrykach i przemówieniach posła Waszkiewicza, wszyscy opuścili pracę i tak obecnie cały Zgierz strajkuje.

KARY ZA NIETYKONANIE ZARZĄDZEN SANITARNYCH.

Komisariat Rządu na m. Łódź, za anty-sanitarne utrzymywanie posesyi, w drodze administracyjnej ukarał następujące osoby:

Rozencwiega Dawida, Pieprzowa 19 — na 30 zł., Manera Wilhelma, Kilińskiego Nr. 113 — na 10 zł., Wegnera Henryka, Kilińskiego 112 — na 5 zł., Rotkert Aniele, Al. Kościuszki 71 — na 5 zł., Boneckiego Edmunda, Wysoka 11/13 — na 20 zł., Ogrodowczyka Stanisława, Pawia 13 — na 25 zł., Szejmmana Moszka, Nowo-Zarzewska 14 — na 15 zł., Tyszkiewicza Leona, Wileńska 33/35 (obora) — na 10 zł., Plusa Napoleona, Górna 6 — na 15 zł. grzywny.

ZE SPORTU.

Komunikat Nr. 5

Łódzkiego Okręgowego Związku Lekkoatletycznego

z dnia 9 marca 1927 roku.

Podaje się do wiadomości polskie rekordy lekkoatletyczne kobiet, zatwierdzone przez Polski Związek Lekkoatletyczny w 1926 r.

Konkurencje	Wyniki	Zawodniczki	Kluby
60 m.	8,4 p.	J. Rzeźnicka	K. S. Warszawianka
60 m.	8,4 p.	J. Witkowska	T. G. Sokół Warsz.
60 m.	8,4 p.	W. Sadkowska	T. S. Sokół-Grażyna
60 m.	8,4 p.	J. Grabicka	"
80 m.	10,8 p.	"Swobodówna"	K. S. „Cracovia"
100 m.	13,6 p.	H. Woynarowska	A.Z.S. Warszawa
200 m.	29,0 p.	H. Woynarowska	A.Z.S. Warszawa
250 m.	36,6 p.	W. Czajkowska	T. G. Sokół-Grażyna
300 m.	51,4 p.	B. Gwizdałówna	L.K.S. „Pogoń“ Lw.
500 m.	1:24,4 p.	W. Czajkowska	T. G. Sokół-Grażyna
1000 m.	3:36,2 p.	Z. Pichellówna	K.S. Warszawianka.
PRZEZ PŁOTKI:			
65 m.	11,4 p.	A. Jabłczyńska	A.Z.S. Warszawa
65 m.	11,4 p.	L. Gorloff	A. Z. S. Warszawa
65 m.	11,4 p.	F. Schabińska	T. G. Sokół-Grażyna
83 m.	14,4 p.	L. Gorloff	A. Z. S. Warszawa
ROZSTAWNE:			
4X60 m.	33,2 p.	J. Grabicka	T. G. Sokół-Grażyna
		R. Rafianka	T. G. Sokół-Grażyna
		F. Schabińska	T. G. Sokół-Grażyna
		W. Sadkowska	T. S. Sokół-Grażyna
4X75 m.	40,8 p.	J. Grabicka	T. G. Sokół-Grażyna
		R. Rafianka	T. G. Sokół-Grażyna
		B. Złotnicka	T. G. Sokół-Grażyna
		W. Czajkowska	T. G. Sokół-Grażyna
4X100 m.	56,0 p.	L. Gorloff	A. Z. S. Warszawa
		H. Aleksandrowiczówna	A.Z.S. War.
		S. Chrupczakowska	A. Z. S. Warsz.
		H. Woynarowska	A. Z. S. Warsz.
		H. Zalewska	T. G. Sokół-Grażyna
		B. Złotnicka	T. G. Sokół-Grażyna
		W. Czajkowska	T. G. Sokół-Grażyna
SKOKI:			
w wyż z rozbiegu	1,40 m.	A. Taborowiczówna	T. G. Sokół-Gr.
w dół z rozbiegu	4,81 m.	H. Konopacka	A. Z. S. Warszawa
w dół z miejsca	2,30 m.	M. Miłobędzka	A. Z. S. Warsz.
RZUTY:			
dysk 1 kg.	37,71 m.	H. Konopacka	A. Z. S. Warszawa
dysk 1 kg. oburącz	46,35 m.	H. Konopacka	A. Z. S. Warszawa
kula 3,628 kg.	10,47 m.	H. Konopacka	A. Z. S. Warszawa
kula 3,628 kg. oburącz	19,25 m.	H. Konopacka	A. Z. S. Warszawa
kula 5 kg.	8,59 m.	H. Konopacka	A. Z. S. Warszawa
kula 5 kg. oburącz	14,175 m.	T. Ditzczukówna	LKS. „Pogoń“ Lwów
		"Jasna"	K. S. „Cracovia"
oszczep 600 gr. st. kl.	24,415 m.	"Lonka"	K. S. „Cracovia"
oszczep 800 gr.	28,56 m.	H. Konopacka	A. Z. S. Warszawa
oszczep 800 gr. oburącz	40,10 m.		

Z zimowej stolicy Polski.

FATALNY SKOK NARCIARSKI Z DACHU.

W okresach letnich zwykle wielka ilość ofiar pochłaniają Tatry, w zimowych znów zdarza się w Zakopanem niemięjsza ilość nieszczęśliwych wypadków, związanych z narciarstwem. Te ostatnie jednak ograniczające się początki do zwichnięcia lub złamania nogi, nie odstraszały zupełnie młodzieży.

W jak wielkim stopniu sport ten jest wśród niej popularny, świadczyć może nieszczęśliwy wypadek kilkunastoletniego górala Korpiela. 9-letni Korpiel, syn gaźdy z Krzeptówek, uprawiał namiennie sport narciarski, a postyszawszy gdzieś o skokach, postanowił ich spróbować. W tym celu wszedł na stromy dach chałupy i założywszy tam sobie narty, zeskoczył na ziemię. Skok okazał się fatalny. Młody człowiek, prócz ogólnego potłuczenia, dostał, wskutek silnego wstrząsu, zapalenia worka sercowego i od kilku miesięcy jest niebezpiecznie chory. W dniach ostatnich nastąpiły komplikacje i stan zapalonego narciarza jest już zupełnie beznadziejny.

Z ZAKOPIAŃSKIEGO KARNAWAŁU.

Wiadomą jest rzeczą, że żadne z uzdrowisk i miast polskich nie bawi się tak jak Zakopane. Świadczyć może o tym dobitnie fakt, że podczas ostatniego karnawału zakopiańskiego zjawiało się przeciętnie 10 afiszów dziennie, ogłaszających jakiegoś atrakcyjnego bala lub przedstawienia. Publiczność zaś, która w przeważnej części przyjechała dla zabawienia się, wypełniała zazwyczaj sale, przechodząc z jednej zabawy na drugą.

O powodzeniu wszelkiego rodzaju widowisk świadczyć może fakt, że 2 występy Zuli Pogorzelskiej dały jej kasowo 2200 złotych. Podatki zaś, które na zakopiańskim gruncie są minimalne z tego rodzaju atrakcji, przyniosły kasie gminnej około 2000 złotych.

HISTORYCZNA PARA NART.

W ostatnich paru tygodniach wielka sensacją w zakopiańskich terenach narciarskich było ukazanie się jakiegoś sportowca na niezwykle oryginalnych nartach. Zwrociło to uwagę tamtejszych sfer sportowych, które po zbadaniu stwierdziły, że są to jedne z pierwszych nart robionych w Polsce przed kilkadziesiąt laty przez znanego przewodnika tatrzańskiego, który zginął podczas wyprawy ratunkowej, s. p. Klimka Bachledy. Zainteresowano się więc temi nartami i wykupiono je od właściciela, w celu skompletowania pamiątek po Klimku Bachledzie w Muzeum Tatrzańskim.

W ZAKOPANEM SEZON SIĘ KOŃCZY.

W Zakopanem odczuwa się już koniec sezonu zimowego. Jeszcze w ciągu pierwszych dni po międzynarodowych zawodach narciarskich, uzdrowisko znacznie się opróżniło z gości. Ciągłe wyjeżdża ponad 100 osób dziennie. Ulice powoli pustoszeją. Równocześnie jednak rozpoczyna się już zjazd kuracjuszy na okres wiosenny.

WPROST Z KAWIARNI NA STÓL OPERACYJNY.

Na nieoświetlonej klatce schodowej kawiarni Tatrzańskiej w Zakopanem zdarzył się przed kilku dniami nieszczęśliwy wypadek.

Spóźniony gość, wychodzący z kawiarni, niejaki p. Florek z Zakopanego, znalazłszy się na schodach, potknął się wskutek ciemności i wpadł wprost na oszklone drzwi tak nieszczęśliwie, że rozbiłszy szybę, przeciął sobie żyły, przyczem odłamki szkła dostały się do ciała.

Florka wprost z kawiarni odwieziono do Szpitala Klimatycznego, gdzie musiano go poddać natychmiastowej operacji.

:O:

Zatarg w Teatrze Miejskim zaostrzył się.

Personel techniczny kontynuuje strajk.

Wobec wybuchu strajku pracowników teatralnych odbyła się konferencja z przedstawicielami dyrekcji, którzy zaproponowali, aby pracownicy przegrali strajk na środek i czwartek, a w międzyczasie podjęte zostaną dalsze pertraktacje.

Na walnym zebraniu pracowników teatralnych, które odbyło się wczoraj wieczorem, propozycje te zostały odrzucone, przyczem przyjęto następującą rezolucję: „Zebrani w dniu 9 marca pracownicy Teatru Miejskiego stwierdzają, że: 1) doceniając rolę Teatru, jako jedynej placówki kulturalnej w Łodzi i ufając zapowiedziom dyrektora Szyfmana skierowania wysił-

ków jego w kierunku udostępnienia Teatru masom robotniczym, nie bacząc na wysokie subdyjum Magistratu, — pracownicy przy zawieraniu umów zgodzili się na płace niższe niż w roku ubiegłym; 2) pomimo otrzymanych podwyżek w różnych galeziach pracownicy teatralni nie zgłaszali żądań podwyżkowych, dopiero przy drugiej fali podwyżek i stałym wzroście cen artykułów pierwszej potrzeby zgłosili żądania, które wyrosłyby ogółem dla wszystkich pracowników zaledwie 600 złotych miesięcznie. Wobec tego pracownicy oświadczają, że będą kontynuowali strajk. (e)

Robotnicy miejscy uzyskali swe postulaty.

Delegacja u p. prezydenta M. Cynarskiego.

W dniu wczorajszym p. prezydent M. Cynarski przyjął delegację przedstawicieli robotników miejskich w osobach pp.: Mruka, Kowalskiego i Stemborskiego. Delegacja informowała się w sprawie załatwienia przez Magistrat wystawionych swego czasu żądań robotników miejskich.

P. prezydent zakomunikował delegacji

iż sprawa ta rozpatrywana była na ostatnim posiedzeniu Magistratu, na którym postulaty robotników zostały prawie w całości uwzględnione.

Co do pozostałych kwestyj, ew. innych życzeń pracowników, p. prezydent prosił o sformułowaniu żądań na piśmie i wręczeniu Magistratowi odpowiednio uformowanego memorjału.

Co dziś usłyszymy z głośnicy radjo-aparatu?

Program warszawskiej stacji nadawczej.

Czwartek, 10 marca. — Warszawa, 1111 m. — Godz. 15,50 Komunikaty: gospodarstwo i meteorologiczne, 15,30 Nawożenie siew i sadzenie na wiosnę, wygłosi dr. W. Wakar, 15,50 O czym należy pamiętać przy hodowli świń, wygłosi p. M. Karcewska, 16,10 Muzyka i żywe słowo, — 16,30 Walka ze szkodnikami i chorobami roślin uprawnych, wygłosi inż. S. Wyżykowski, 17 Odczyt p. t. „Sprawa włościńska w Polsce przedrobiorowej“, wygłosi dr. S. Roslaniec, 17,30 „Wśród książek“ prof. Henryk Mościcki, 18 Transmisja muzyki tanecznej, 18,40 Rozmaitości, wygłosi p. Lawiński, 19 10-ta lekcja języka angielskiego, lektorka p. Memi Gardiner, — 19,30 Komunikat rolniczy, 19,45 Odczyt p. t. „Szczepionki i surowice w walce z chorobami zakaźnymi“, wygłosi dr. Józef Celarek (dział: Medycyna-higiena, 20,30 — Koncert Wieczorny. Wykonawcy: orkiestra powiększona P. R. pod dyr. Józefa Ozimińskiego i p. Lidja Kmitowa (skrzypce). W programie: Gluck, Haydn, Vivaldi i Mozart. Sygnał czasu. Komunikaty prasowe.

Królewiec, 329,7 m. — 11,30 Koncert z płyty gramofonowych, 16,30 Koncert muzyki lekkiej (transmisja z Gdańska), 20 — Koncert muzyki kameralnej, w programie dwa kwartety smyczkowe: Mozart D-dur i Waissmanna G-dur.

Wiedeń, 517,2 m. — 11 Poranek symfoniczny, 16,15 Koncert muzyki lekkiej, — 19,30 Transmisja z Konzerthausu „Eljasz“ oratorium Mendelssohna w wyk. śpiewaków opery wiedeńskiej i monachijskiej.

Teatr, muzyka i sztuka.

TEATR MIEJSKI.

Dziś, czwartek, zapowiedziany jest cieszący się wielkim powodzeniem „Próbyszcz wśród bogaczy“ po cenach najniższych.

Jutro, piątek, zamiast zapowiedzianego pierwotnie „Popasu Króla Jegomości“ (który grany być nie może z powodu choroby pp. Janowskiego i Ziemińskiego) dany będzie „Jedyny ratunek“, dowcipna, finezyjna komedia Molnara.

W sobotę po południu po cenach najniższych „Żywy trup“.

TEATR POPULARNY.

(Ogrodowa 18).

Jeszcze tylko dziś i jutro wieczorem grany będzie cieszący się niezwykłym powodzeniem wiedeński „Warszawa w nocy“.

W sobotę wieczorem premiera oryginalnej sztuki „Pamiętniki szatana“. Sztuka ta wywołała już zrozumiałe zainteresowanie wśród bywalców Teatru. Staranna reżyserja Stanisława Dębicza zapewni jej należyta wystawę.

TEATR W SALI GEYERA.

(Piotrkowska 295).

W doskonałej reżyserji Marjana Bieleckiego w najbliższą sobotę oraz w niedzielę po południu

i wieczorem — ujrzy światło kinkietów w Teatrze w sali Geyera egzotyczny dramat wschodni pod tytułem „Mandaryn Wu“. Rolę tytułową odtwiera sam reżyser.

„TRUBADUR“ I „RIGOLETTO“

W ŁODZI.

Obie te ulubione opery Verdiego, tak entuzjastycznie przez prasę i publiczność przyjęte będą powtórzone we wtorek i w środę, 15 i 16 lutego o godzinie 8.30 wieczorem w teatrze „Scala“. Udział biorą: pierwsza koloraturowa śpiewaczka opery warszawskiej, Julia Mechówna, mezzosopranistka Helena Fotygo, której występ w „Trubadurze“ wywołał ogólny zachwyt, ulubieniec warszawskiej i łódzkiej publiczności Adam Dobosz i wysmienity barytonista August Wójcicki. Oprócz tych artystów, znanych już zresztą w Łodzi z jaknajlepszej strony, zaprezentuje się po raz pierwszy przed łódzką publicznością Marcell Solwiski, tenor bohaterski scen zagranicznych, który w Warszawie śpiewa partie tenorów bohaterów naprzemian z Gruszczyńskim i Dygasem. Całości dopełnia doborowy chór i orkiestra symfoniczna pod dyr. Teodora Rydera. Nie ulega wątpliwości, iż teatr będzie przepięknie i zgodnie na wysokim poziomie artystycznym przedstawień i na popularne ceny (od 2-ch do 6 zł.). Bilety do nabycia w cukierni p. Komara, Piotrkowska 63.

KOMEDYJKI DLA DZIECI.

Nowe, nieznane dotąd w Łodzi komedyjki dla dzieci Benedykta Herta i Wandy Tatarkiewiczówny odegrane będą w sali Filharmonii w sobotę dnia 12-go oraz w niedzielę dnia 13-go marca przed autorów, tudzież ulubieniec naszej dlatwy cudowna małą artystkę Ninę Wilińską, która przez całą dlatwę Łodzi była tak entuzjastycznie przyjmowana na poprzednich występach. Na program złożą się „Sen Kazi“ czyli „Porcelanowa laleczka i pluszowy niedźwiędź“, obrazek fantastyczny w 1 akcie. „Konik polny i mrówka“, komedjka w 2 odsłonach według bajki Ezopa i „Nimka nie chce iść do szkoły“ w 1 akcie. Tańce laleczki i konika polnego wykona Nina Wilińska. Bilety na te ciekawe przedstawienia dla dzieci radzimy nawczasu nabywać w kasie Filharmonii, gdyż napewno ich zabraknie. Początek przedstawień o godz. 4-jej po południu.

TRZYTYGODNIOWY WYSTĘP GŁODOMÓRA W ŁODZI.

Od jutra łodzianie będą mieli nową sensację. Oto przyjeżdża do naszego miasta słynny glomór „Kuroki“, który w sali Zw. Zaw. Handlowców Polskich przy ul. Piotrkowskiej 108 pozwoli łodzianom i łodziankom oglądać bardzo interesujące i modne ostatnio zjawisko.

Glomór „Kuroki“ jutro, t. j. 11 marca o godzinie 3-iej po poł. pod kontrolą lekarza i notariusza zamknięty zostanie w obecności władz i publiczności do szklanej klatki. Niewątpliwie każdy pędniejszy, aby zobaczyć co może dokonać silna wola człowieka, gdyż glomór „Kuroki“ przebywać będzie w tej klatce trzy tygodnie, t. j. do 1 kwietnia zupełnie bez pożywienia.

Bardzo niskie ceny biletów wstępu pozwolą każdemu na obejrzenie tego arcyciekawego eksperymentu.

EXPRESS HANDLOWY

„Kurjer Łódzki“.

Czwartek 10 marca 1927 r.

„Kurjer Łódzki“.

Z zagadnień aktualnych.

CZEK A PRAWO KARNE.

ex) Za szczęśliwego uważa się u nas często człowieka posiadającego książeczkę czekowa. Zrozumienie jednak tego, na czym owo „szczęście“ — czyli istota czeku polega, jest dotąd jeszcze w szerokich kołach mało ugruntowane. Czek jest środkiem płatniczym, sposobem wycofania kapitału. Jeśli ktoś ma w banku depozyt, bank wydaje mu książeczkę czekowa, z której wydzierając odpowiednio wypełnione kartki, wręcza je swym wierzycielom. Ci ostatni z czekiem, czyli zleceniem zapłaty w rękę zgłaszają się do banku i otrzymują z dyspozycyjnego funduszu wystawcy czeku należne im sumy. Jak z tego widać, czek zastępuje obrót go tówkowy i to nie tylko między dwoma osobami, gdyż przed przedstawieniem go do zapłaty może się znaleźć już w rękach piętej czy dziesiątej osoby. Za czekiem stać musi umowa, zawarta między właścicielem t. zw. konta czekowego i bankiem. Tem wyeliminowaniem obrotu gotówkowego tłumaczy się wielki rozwój obrotu czekowego w Ameryce i państwach zachodnich. W Anglii np. obliczono, iż wypada tam 10 czeków rocznie na jednego mieszkańca; przyjął się tam również pogląd, iż gentleman płaci czekiem, zwykły zaś obywatel gotówką. W związku z tym rozwojem obrotu czekowego istnieją zagranicą t. zw. wyrównawcze dla wzajemnych rozrachunków między instytucjami prowadzącymi rachunki czekowe.

W naszym prawodawstwie czek przed wojną figurował tylko w b. dzielnicy pruskiej i austriackiej, natomiast prawo b. Kongresówki przepisów o czeku nie zawierało, aczkolwiek w praktyce, choć w minimalnym zakresie, posługiwano się jednak czekami.

Wreszcie dopiero przed dwoma laty wydana została i u nas jednolita ustawa czekowa z dn. 14 listopada 1924 roku Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 927), a sam obrót czekowy ze względu na zmienione warunki ekonomiczne wzrosł wydatnie. I teraz właśnie na porządku dziennym stała kwestia, że się tak wyrażymy, pewności czeku, t. j. takiej ingerencji prawa karnego w tej dziedzinie, aby zabezpieczała ona należycie posiadacza czeku przed ewentualnością braku pokrycia danego czeku. Surowe przepisy zawiera w tym względzie ustawa francuska, która żąda pokrycia przedniego, t. j. w chwili wystawienia czeku, grożąc za brak tegoż grzywną od 6—1000 franków, w razie zaś złej wiary wystawcy — więzieniem do 2-let lat i grzywną do podwójnej wysokości sumy czekowej.

W Anglii, gdzie czek jest najbardziej rozpowszechniony, ustawa nie mówi bezpośrednio o skutkach braku pokrycia, gdyż jednak zachodzi podstęp ze strony wystawcy, ustawa angielska upoważnia do ścigania za oszustwo. Jak z powyższego rzutu oka na obce prawodawstwa wynika — istnienie pokrycia jest fundamentem dla czeku. Niestety, aż nazbyt częste u nas procesy sądowe o wystawienie czeków bez pokrycia wskazują, iż art. 51 ustawy czekowej, zawierający odnośne przepisy, jest może zbyt łagodny. Artykuł ten ogranicza sankcję do wypadku, gdy zapłata czeku nie nastąpiła. Rozróżnia się przytem dwa wypadki, a mianowicie bądź gdy niezapłacenie nastąpiło z powodu braku pokrycia w chwili wystawienia, bądź też z powodu rozporządzenia pokryciem przez wystawcę po wystawieniu. W tych przypadkach ustawa przewiduje obowiązki odszkodowania oraz karę aresztu do 6 tygodni i grzywnę do 5 tysięcy zł., o ile no. czyn nie stanowi prze-

stępstwa zagrożonego karą surowszą. Ustępstwo wielkie czyni jednak ustawa stanowiąc, iż kara ominię wystawcę, o ile wystawiając czek miał uzasadnioną podstawę do liczenia na pełne pokrycie w chwili przedstawienia, a brakło go z przyczyn od niego niezależnych. W praktyce wygląda to tak: np. kupiec Z. wystawia czek z terminem 5-dniowym na bank, w którym ma rachunek, licząc, iż właśnie za 5 dni nadejdą z odległego krańca Rzpłitej pieniądze, przekazane mu za towar. Traf jednak zrzucił, iż wskutek uchybienia poczty pieniądze nadeszły z 3-dniowym opóźnieniem. Tymczasem posiadacz czeku zgłosił się 5-go dnia po wystawieniu czeku do banku, gdzie mu oznajmiono, iż kupiec Z. pokrycia nie ma. I sprawa karna gotowa. Otóż Z. może się w takim wypadku obronić dokumentami stwierdzającymi, iż pieniądze w porę zostały na jego rachunek wysłane. Samo niezapłace-

nie czeku z braku pokrycia jest wykroczeniem przeciw ustawie czekowej, o ile wystawca nie działał w złej wierze. Stan rzeczy się zmienia, gdy występuje zła wola po stronie wystawcy np. ktoś wręcza kelnerowi przy regulowaniu rachunku w restauracji czek, nie tylko żadnego pokrycia niemający, lecz gdy wogóle konto jego już nie istnieje. Tu, rzecz naturalna, mamy do czynienia już nie tylko z wykroczeniem czekowym, lecz zwykłym oszustwem zagrożonym w kodeksach więziennych.

Reasumując — widzimy więc, że prawo karne w obrocie czekowym roli wielkiej odgrywać nie może; zaufanie do tak cennego środka ułatwiającego obrót bezgotówkowy jakim jest czek, utrwalić może tylko wysiłek całego społeczeństwa, a w pierwszym rzędzie najbardziej zainteresowanych sfer, t. j. gospodarczych.

S. P.

Niejasności ustawy stempłowej według interpretacji Ministerstwa Skarbu.

ex) Ministerstwo Skarbu ogłasza szereg wskazówek interpretacyjnych, dotyczących nowych przepisów o opłatach stempłowych, z których wybieramy obciężające naszych czytelników.

(art. 72). Jeżeli bank dewizowy umieścił na przechowywanym u siebie odpisie faktury zagranicznej adnotację o uiszczeniu opłaty stempłowej od oryginału — to adnotacja taka uważa się za dowód uiszczenia; ma być ona zaopatrzona w datę i prawidłowy podpis firmowy banku i ma brzmieć „Od oryginalnej faktury uiszczono opłatę ... zł. ... gr. znaczkami stempłowymi“.

(art. 72.) T. zw. „błoczki kasowe“ czyli „paragony“ wydawane kupującym w handlu detalicznym, nie wymieniałe ani firmy sprzedawcy ani nazwiska kupującego, nie podlegają opłacie stempłowej. Umieszczona na odwrotnej stronie błoczki kasowego reklama nie nadaje mu charakteru rachunku i nie pociąga za sobą opłaty stempłowej.

art. 90). Nota dyskontowa, t. j. pismo, w którym bank zawiadamia klienta o jego należności z tytułu zdyskontowania weksła, nie podlega opłacie stempłowej, jeżeli wymienia jedynie sumę wekslową, stopę dyskontową, sumę potrąceń z tytułu, jak odsetki, porto i t. p. oraz należną klientowi resztę.

art. 90). Zestawienie należności z tytułu zwrotnego poszukiwania z weksłu nieprzyjętego lub niezapłaconego — w szczególności wykaz procentów, kosztów protestu, kosztów zawiadomienia poprzednika i t. p., prowizji komisowej oraz dyskonta nie jest rachunkiem i nie podlega opłacie stempłowej.

(art. 118). Zawiadomienia o przelewach bezgotówkowych, polegających na książkowym przeniesieniu z rachunku jednego klienta na rachunek drugiego — opłacie stempłowej nie podlegają.

(art. 118). Zawiadomienie klienta przez bank, że należność z tytułu zdyskontowanych weksli zapisał bank na rachunek bieżący — opłacie stempłowej nie podlega.

(art. 118 i 119). Wydawany klientowi przez bank wyciąg z rachunku bieżącego, stwierdzający saldo debetowe lub kredytowe — z okazji każdej wpłaty lub wypłaty z rachunku bieżącego, podlega, jeżeli stwierdza wpłatę, opłacie stempłowej

(20 gr.); jeżeli stwierdza tylko wypłatę — opłacie nie podlega.

Wyciągi z rachunku bieżącego, wydawane klientowi przez bank w terminach, z góry oznaczonych (rocznie, półrocznie, kwartalnie, miesięcznie i t. p.), stwierdzające saldo w ostatnim dniu odpowiedniego czasokresu — podlegają opłacie stempłowej (20 gr. od arkusza).

Jeżeli przed doreczeniem wyciągu bank doreczył klientowi inne zawiadomienie nie o wpłacie na rachunek bieżący — to wyciąg później doreczony, jako wtóropis — opłacie nie podlega.

(art. 135). Przyrzeczenie sprzedaży (ze skutkiem — na wypadek niewykonania — utraty zadatku przez nabywcę i zwrotu podwójnego zadatku przez sprzedawcę) podlega opłacie stempłowej w wysokości, określonej w art. 134 ustawy, jako umowa przygotowawcza, a nie w wysokości, określonej dla umów ostatecznych lub t. zw. punktacyj.

(art. 136 i art. 137 p. 1 i 12). Pokwitowanie, w którym nadawca przesyłki kolejowej za zaliczeniem, potwierdza odbiór zaliczenia, podlega opłacie stempłowej w wysokości 20 gr., jeżeli kwota zaliczenia przewyższa 50 zł., nie podlega opłacie, jeśli zaliczenie nie przewyższa 50 zł.

(art. 136 i 137). Pokwitowania komornego (czynsz najmu), podlegają opłacie w wysokości 20 gr., jeżeli kwota pokwitowania przewyższa 50 zł.; jeżeli 50 zł. nie przewyższa — pokwitowania takie są wolne od opłaty stempłowej.

Pokwitowania komornego mają być wydawane z ksiąg grzbiotowych z pozostawieniem talonu.

(art. 137 p. 3). Pokwitowanie umieszczone na rachunku, stwierdzającym wykonanie umowy o sprzedaż ruchomości lub o świadczenie usług, jeżeli dotyczy się należności, stwierdzonej rachunkiem — nie podlega opłacie stempłowej.

Nie podlega opłacie również pokwitowanie na takim samym rachunku, sporządzonym przed 1 stycznia 1927 r. na terenie b. dzielnicy pruskiej, wobec tego, że nie podlegał tam opłacie i sam rachunek.

(art. 158). Poświadczenie podpisu przez urząd pocztowy na pocztowych dokumentach oddawczych (przy doreczaniu listów poleconych, wartościowych, paczek, przekaźników i t. p.) — nie podlega opłacie stempłowej.

Przyszłość polskiego eksportu węgla.

ex) W opinii publicznej rozpowszechnione jest mniemanie, że zwiększenie wywozu węgla z Polski wywołane zostało jedynie przez strajk w kopalniach angielskich i że trwanie zwiększonego wywozu całkowicie było uzależnione od trwania strajku.

Jeżeliby pogląd ten znalazł potwierdzenie w rzeczywistości, — horyzont gospodarczy Polski bardzoby się zachmurzył, albowiem z losami wywozu węgla ściśle się łączą: czynny bilans handlowy, stabilizacja złotego, rozwój przemysłu, bezrobocie. Te palące zagadnienia gospodarcze dostatecznie wskazują, że przyszłość wywozu węgla jest sprawą pierwszorzędnej wagi. Nic więc dziwnego, że opinia publiczna i rząd dużo troski jej poświęcają.

Widocznym wyrazem zainteresowania Rządu tą sprawą jest bogata w treści broszura przed kilku dniami wydana nakładem Prezydenta Rady Ministrów, zawierająca odpowiedź Komisji Opiniodawczej przy Prezisie Komitetu Ekonomicznego Ministrów na zapytanie pana wicepremiera Bartla co do koniunktur wywozu węgla polskiego po zakończeniu strajku w kopalniach angielskich. („Przyszłość eksportu węgla w Polsce w związku z zakończeniem strajku węglowego w Anglii“ — 1927).

Autorzy odpowiedzi, badając wysunęte przez wicepremiera zagadnienie, przede wszystkim zastanawiają się, czy polski eksport węgla miał tendencje rozwijania się, niezależnie od strajku angielskiego. W tym celu badają dane statystyczne z okresu poprzedzającego strajk. Z tych badań okazuje się, że w drugim półroczu roku poprzedzającego strajk nastąpiło zwiększenie eksportu w porównaniu z pierwszym półroczem tego roku o 30 proc. Stąd wniosek Komisji: „eksport polski rozwijał się szybko w ciągu całego roku, poprzedzającego strajk angielski, wykazując ogromną preżność“.

Oto wyjątek z danych statystycznych, ilustrujących wzrost wywozu do Szwecji w okresie poprzedzającym strajk: w styczniu 1926 — 99.000 tonn, lutym 1926 — 127.000 tonn, marcu 1926 — 132.000 tonn, kwietniu 1926 — 178.000.

Ogółem przeciętna ilość miesięcznego wywozu w drugim półroczu omawianego okresu wynosiła 77.000 tonn. Wśród odbiorców dominują kraje bałtyckie, poza tym odbiorcami są Gdańsk, Rumunia, Austria (200 — 250 tys. tonn), Węgry, Czechosłowacja, Jugosławia, Szwajcaria, Francja i t. d., a nawet ostatnio Rosja.

Rzecz oczywista, że w czasie strajku w kopalniach angielskich wywóz wzmógł się niepomniernie, zyskując jako swoje rynki liczne inne państwa, ponadto zwiększył się także na rynkach dawnych odbiorców.

Komisja, wypowiadając swoją opinię nie oparła się — oczywiście na tych wyjątkowych danych z okresu strajku, jako przypadkowych, lecz wzięła okres poprzedzający i na podstawie tego okresu wywnioskowała, że szanse wywozowe Polski w walce konkurencyjnej są b. duże i mogą osiągnąć, bez Niemiec — jako rynki zbytu, cyfrę 12.100.000 tonn rocznie. Opinię swoją komisja tak precyzuje: „Węgiel polski na rynku międzynarodowym zdobył sobie pod względem technicznym jedno z pierwszych miejsc, co zgo dnie stwierdza opinia fachowa angielska i państw skandynawskich. Dzięki temu Polska ma zapewniony eksport węgla około 12 milionów tonn rocznie, a po zawarciu traktatu handlowego z Niemcami do 16 milionów tonn...“

E

AUSTRIA I WEGRY KUPIĄ ŁÓDZKA MANUFAKTURE.

ex) Kupcy austriaccy i węgierscy zakupili w ostatnich dniach w Łodzi towarów włókienniczych za sumę stu tysięcy dolarów.

Transport ten odszedł już do Austrii i Węgier. (P)

NOTOWANIA ZŁOTEGO POLSKIEGO w dniu 9 marca 1927 r.

Za 100 złotych: Zurych 58.30—57.80—58.05. Berlin wypłaty na Warszawę 46.98—47.22, na Katowice i Poznań 46.93—47.17. Gdańsk 57.55—57.70. wypłaty na Warszawę 57.50—57.65. Wiedeń czeki—79.15—79.65. Praga 377.62 i pól.

NOTOWANIA NIEOFICJALNE GIEŁD ZBOŻOWYCH.

Poznań, 9 marca (A. W.)

Zyto 40.25—41.25
Pszonica 50.00—53.00
Jęczmień zwykły 30.00—33.00
Jęczmień browarowy 33.50—36.50
Owies 32.50—33.50
Mąka żytnia 65-proc. 60.75
Mąka żytnia 70-proc. 59.25
Mąka pszenna 65-proc. 73.75—76.75
Otreb żytnie 27.50—28.50
Otreby pszenne 27.50
Usposobienie spokojne. W Łodzi ceny bez zmiany.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi zawarto następujące transakcje:

Waluty:

Dolary zł. 8.93,5 do 8.93,7 do 8.93,75
Akcie i papiery wartościowe:
4 i pół procentowe listy Tow. Kredyt. Ziemińskiego przedwojenne rublowe zł 54.00

Bank Polski zł. 118.50
Nobel zł. 4.05 do 4.15 do 4.20
Cegielski zł. 35.50
Ostrowieckie zł. 17.50
Brown Boveri zł. 2.70
Gosławice zł. 63.50
Drzewo zł. 0.70

Tendencja na akcje mocna, na waluty utrzymana. Dzisiejsze zebranie giełdowe cechowało dość znaczne ożywienie. Obroty średnie. (ah)

DOLAR W ŁODZI.

Na wczorajszym rynku prywatnym w Łodzi w godzinach wieczorowych dolar kształtowały się po kursie 8.92 i pół w żądaniu i 8.91 i pół w płaceniu. Tendencja bez zmian. Obroty średnie.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 9 marca (A. W.)

Notowania oficjalne.**Gotówka.**

Dolary 8.92 — 8.94 — 8.90

Czeki.

Holandja 358.90
Londyn 43.53
N. York 8.95
Paryż 35.12, 35.10
Praga 26.57
Szwajcaria 172.62
Wiedeń 126.25
Włochy 39.80

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.

8-proc. pożyczka konwersyjna 98.—
5-proc. pożyczka konwersyjna 60.50,
61.—
Pożyczka kolejowa 102.—
Dolarówka 47.75, 49.50, 49.25
4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 53.—, 53.50, 53.35
5-proc. obl. Tow. Kred. m. Warszawy zł. 61.50, 61.25

AKCJE.**Notowano w złotych.**

Bank Dyskontowy 17.—, 16.50
Bank Polski 120.50, 124.—, 122.—
Bank Zachodni 3.65, 3.75, 3.60
Bank Zarobkowy 16.50, 15.75
Bank Handlowy 6.10, 6.30, 6.20
Bank Przem. Lwów 0.24, 0.22
Bank Zj. Ziemi Polskich 2.85, 2.75
Kijewski 0.36
Wildt 0.20, 0.19

Elektryczność 85.—
Brown Boveri 1.70
Czersk 0.75, 0.70, 0.71
Gosławice 66.—, 70.—
Cukier 4.75, 4.60, 4.70
Łazy 0.40, 0.39
Węgiel 105.—, 101.—, 103.—
Nobel 4.45, 4.30, 4.35
Fitzner 4.80
Modrzejów 7.75, 7.65, 7.70
Ostrowieckie 17.50, 17.25
Pocisk 2.50
Rudzki 1.76, 1.77, 1.73
Ursus 2.65
Zawiercie 36.50, 36.—, 36.50
Borkowski 2.65, 2.70, 2.55
Haberbusch 101.—, 102.—
Żegluga 0.35, 0.36
Cerata 0.85, 0.90, 0.88
Stern 12.—, 11.60
Elektr. w Dąbrowie 66.—
P. T. E. 0.30, 0.29
Siła i Światło 97.50, 96.50, 97.—

GIEŁDA PARYSKA.

Paryz, 9 marca (PAT).

Notowania końcowe.	
Londyn 124,07	N. York 25,56 3/8
Belgia 355,50	Szwajcaria 491,75
Włochy 118,10	Holandja 1038,25
Rumunia 16,25	Hiszpanja 437,75
Szwecja 684,00	Niemcy 608 00

Ogłoszenie.

IV Urząd Skarbowy podatków i opłat skarbowych w Łodzi podaje do publicznej wiadomości, że na pokrycie zaległych podatków skarbowych odbędą się licytacje ruchomości, zajętych u niżej wyszczególnionych dłużników:

Dnia 18 marca r. b. pomiędzy godz. 10 rano a 4 p. p.

1. Fein Sz. i S-ka, Aleksandryjska 26/28, maszyna do pisania, kasa ogniotrwała, meble i przetwory chemiczne,
2. Falke Izrael, Północna 4, koszule,
3. Guterman Hersz, Kościelna 4, towary kolonialne,
4. Goździk Benjamin, Północna 4, płótno,
5. Grynspan Herman, Pomorska 18, naczynia emaljowane,
6. Holand M., Brzezińska 11, meble,
7. Jankowski Zygmunt, Pomorska 42, płótno,
8. Kimelfeld Elja, Północna 12, koszule,
9. Lasman Jankiel, Nowomiejska 31, galanterja,
10. Leszczyński J., Nowomiejska 7, meble i cukier,
11. Lewi Itta, Nowomiejska 21, płótno,
12. Moszberg Sz. Zgierska 5, towary kolonialne,
13. Orfingier Herman, Zawadzka 1, fortepian i meble,
14. Popowski N. D., Pomorska 4, pianino i meble,
15. Skosowski Berek, Nowomiejska 9, koszule,
16. Sulkes S., Nowomiejska 15, manufaktura,
17. Szklarz Benjamin, Wolborska 22, mąka,
18. Sztren Mendel Abram, Nowomiejska 15, płótno
19. Toporek G., St. Rynek 12, towary kolonialne
20. Cwilling Jakób, Północna 1, galanterja,
21. Dykman Chil, Nowomiejska 19, szkło,
22. Natanson J. K., Nowomiejska 17, płótno,

dnia 21 marca r. b.

1. Ankierman R., Pl. Wolności 11, wódka,
2. Appelt Hugo, Brajera 8, pianino,
3. Dudelczyk Moszek, St. Rynek 15, wyroby żelazne,
4. Fajgin M., St. Rynek 15, ryż i cukier,
5. Eljasz Icek, Brzezińska 36/38,
6. Kępiński J. W., Stary Rynek 15, towary kolonialne,
7. Koper Jan, Brzezińska 150, towary kolonialne,
8. Leszczyński Abr. Hersz, Zgierska 1, czekolada i cukier,
9. Pluciński Mikołaj, Pomorska 108, mąka i meble,
10. Rotenberg Izaak, Nowomiejska 5, kołdry,
11. Skosowski B., Nowomiejska 29, pianino i meble,
12. Torończyk Moszek, Wschodnia 6, maszyna do szycia, meble i kasa ogniotrwała,
13. Tyberg Naftali, St. Rynek 10, cukier i mydło,
14. Tatarczyk U. Północna 19, mąka,
15. Wajnberg Chil M., Północna 5, płótno,
16. Wajnberg Wolf Jojne, Jakóba 2, mąka i meble,

dnia 22 marca r. b.

1. Bornsztajn Abr., Nowomiejska 7, skóra,
2. Binsztok Sz., Brzezińska 51, mąka i meble,
3. Falcman Mordka, Wschodnia 6, pianino i meble,
4. Friedwald Izrael, Wschodnia 6, meble,
5. Grynbaum Icek, Nowomiejska 21, płótno,
6. Goldszajn Szapsa, Nowomiejska 5, meble,
7. Hofman Karol, Brzezińska 78, mąka, maszyna do szycia i meble,
8. Jasiński T. Północna 36, wódka i likiery,
9. Koprowski Alter, Północna 19, meble,
10. Lebowicz L. Zgierska 15, delikatesy,
11. Litman J. Wschodnia 15, meble,
12. Milczarek H., Brzezińska 88, wódka i likiery,
13. Rozner Abram Icek, Franciszkańska 15, meble,
14. Rakowski Berek, Pomorska 6, maszyna do szycia i meble,
15. Szereszewski J. Sz., Północna 4, pianino i meble,
16. Szulmajster Abram, Północna 5, chustki,
17. Szymańska Emilia, Wschodnia 24, maszyna do szycia i meble
18. Sender Aron, Pl. Kościelny 4, meble,
19. Szarfiart S. M., Północna 22, meble.

Zasekwestrowane ruchomości można obejrzeć w dniu sprzedaży na miejscu licytacji.

Łódź, dnia 9 marca 1927 r.

Inspektor Skarbowy

(--)**A. Jasiński.**

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą: Farbiarnia i Wykończalnia „DOBRYNKA“ Spółka Akcyjna w Pabjanicach

zawiadamia niniejszym, że Ministerstwo Skarbu łącznie z Ministerstwem Przemysłu i Handlu postanowieniem z dnia 9 lutego 1927 r., ogłoszonym w Monitorze Polskim z dn. 26 lutego 1927 r. za Nr. 46 zezwoliło:

I. na powiększenie kapitału zakładowego o Zł. 816.000, czyli do Zł. 1.200.000 drogą przelania do kapitału zakładowego sumy Zł. 816.000 z nadwyżki, powstałej od przeszacowania wartości majątku Spółki wedle bilansu na dzień 15 stycznia 1926 r. i na przelanie pozostałej części nadwyżki w sumie Zł. 121.360,05 do kapitału amortyzacyjnego.

II. na wydanie dotychczasowym akcjonariuszom bezpłatnie wzamian każdych dwóch akcji nominalnej wartości Zł. 16.— jednej akcji nominalnej wartości Zł. 100.

III. na powiększenie kapitału zakładowego Spółki o Zł. 800.000 czyli do Zł. 2.000.000 drogą II emisji złotowej 8000 sztuk nowych akcji nominalnej wartości Zł. 100 każda:

a) pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji emisji poprzedniej w stosunku do ilości posiadanych akcji.

b) dla wykonania prawa poboru dla dawnych akcjonariuszów (p. „a“) winien być określony termin miesięczny od dnia ogłoszenia subskrypcji na akcje nowej emisji w „Monitorze Polskim“.

c) repartycję tych akcji, na które dotychczasowi akcjonariusze z tytułu posiadania prawa pierwszeństwa się nie zapiszą, dokona Zarząd, według swego uznania,

d) cena emisyjna akcji nowej emisji określa się na Zł. 105.—, z których złotych 100 przeznaczają się na kapitał zakładowy, reszta zaś, po odliczeniu kosztów z emisją związanych, na kapitał zapasowy,

e) pod względem praw, przysługujących akcjonariuszom, akcje nowych emisji będą zrównane z akcjami emisji poprzednich z chwilą wpisania podwyższenia kapitału zakładowego do rejestru handlowego, które winno być uskutecznione w ciągu miesiąca od dnia zamknięcia subskrypcji i uczestniczyć będą w dywidendzie od dnia określonego przez Zarząd.

f) całkowita wpłata kapitału zakładowego oraz zapasowego winna być uskuteczniiona w ciągu 3 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego postanowienia w „Monitorze Polskim“,

g) w terminie miesięcznym od dnia zamknięcia subskrypcji plan repartycji akcji (p. „c“) wraz z planem podziału i wykazem sprzedanych akcji z zaznaczeniem otrzymanej za nie ceny emisyjnej, winien być złożony do Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Dopiero po złożeniu takiego sprawozdania, Spółka będzie mogła zarejestrować dokonane powiększenie kapitału zakładowego.

h) w ogłoszeniach o subskrypcji winno być w całości publikowane postanowienie zezwalające na przeprowadzenie nowej emisji akcji.

i) w ciągu dwóch miesięcy od dnia zamknięcia subskrypcji, akcje nowej emisji winny być wydane akcjonariuszom.

IV) na zmianę w nagłówku oraz § 1 Statutu firmy na „Zakłady Przemysłu Włókienniczego „Dobrynka“, Spółka Akcyjna“;

V) na uzupełnienie § 6 nowym ustępem, który po uskutecznieniu powiększenia kapitału zakładowego otrzyma brzmienie następujące:

Postanowieniem pp. Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu, kapitał zakładowy Spółki został powiększony drogą przeszacowania wartości majątku Spółki o Zł. 816.000.— czyli do Zł. 1.200.000.— i podzielony na 12.000 akcji nominalnej wartości Zł. 100.— każda. Drogą II emisji 8000 sztuk akcji nominalnej wartości Zł. 100.— każda kapitał zakładowy został powiększony o Zł. 800.000.— i wynosi obecnie Zł. 2.000.000.— podzielonych na 20.000 sztuk akcji nominalnej wartości Zł. 100.— każda. Ważność niniejszego postanowienia, w razie niewykorzystania, wygasa po upływie 6 miesięcy od jego daty.

Na zasadzie powyższego postanowienia przystępuje się do przeprowadzenia podwyżki dotychczasowego kapitału Zł. 1.200.000.—, wynikłego z przewalutowania, o kwotę emisji Zł. 800.000.—, czyli do sumy Zł. 2.000.000.— w sposób następujący:

1) Właścicielom wszystkich dotychczasowych akcji przysługują prawo poboru nowych akcji II emisji złotowej na warunkach wyżej określonych.

2) Akcjonariusze chcący wykonać prawo poboru, winni w terminie miesięcznym od dnia dzisiejszego wpłacić do kasy spółki akcyjnej w Pabjanicach po Zł. 105.— na każdą akcję nowej emisji.

Pabjanice, dnia 8 marca 1927 roku.

Do Akt. Nr. 1352-26r.

OGŁOSZENIE

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi STANISŁAW DULKOWSKI zam. w Łodzi, przy ul. Gdańskiej nr. 6 na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. o glosza, że w dn. 21 marca 1927 roku od godz. 10 rano w Łodzi, przy ulicy Gdańskiej pod Nr. 12 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Anstazego Holcgrebera i składających się z mebli, ocenionych na sumę 900 zł.

Łódź, d. 9/III-27 r.

Komornik

S. Dulkowski

Do akt. Nr. 312/26r.

Ogłoszenie

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi STANISŁAW DULKOWSKI zam. w Łodzi, przy ul. Gdańskiej nr. 6 na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. o glosza, że w dniu 11 marca 1927 r. o 10-aj rano w Łodzi, przy ul. Cegielińskiej nr. 18 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Samuela Kupesmana i składających się z mebli, ocenionych na sumę 10.650 Zł.

Łódź, d. 9/III-1927 r.

Komornik

S. DULKOWSKI

Do akt. Nr. 46-27 r

OGŁOSZENIE.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi S. DULKOWSKI zam. w Łodzi, przy ulicy Gdańskiej pod nr. 6 na zasadzie art. 1030 U. P. C. o glosza, że w dniu 21 marca 1927 roku od godz. 10 rano w Łodzi przy Zawadzkiej pod nr. 23 odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację ruchomości należących do Józefa Selcero i składających się z mebli, ocenionych na sumę 1102 zł.

Łódź, dn. 8/III, 27 r

Komornik

S. Dulkowski

Oleodruki

wszelkiego rodzaju hurt—detal poleca skład obratów Leop. Nikel, Łódź, ul. Nawrot 2, telefon 38—11.

PANIE PAMIĘTAJCIE!!!
70 Tani tydzień pończoch
Alfraska
trwa jeszcze tylko 3 dni
NIEODWOŁALNIE!

Zawiadomienie.

Niniejszym mamy zaszczyt zawiadomić naszą Szanowną Kli-jentelę, iż warsztat nasz reperacyjny znacznie powiększyliśmy, angażując pierwszorzędnych fachowców jako mechaników, a wyz-byliśmy się silnie nieodpowiednich (domorosłych mechaników), przeto obecnie możemy śmiało zapewnić naszą Klientelę, że powierzone nam do reperacji maszyny do pisania, rachowania i powielania, będą naprawione fachowo, solidnie, punktualnie i po cenach kon-kurencyjnych. — Polecając się nadal łaskawym względem WPanów, pozostajemy zawsze chętni do usług

Z poważaniem
Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe
Block-Brun, Sp. Akc. w Warszawie
 Oddział w Łodzi
 ul. Piotrkowska 125. — Tel. 1-04.

Zarząd
Banku Spółdzielczego

z odpowiedzialnością ograniczoną
 w ŁODZI, ul. Andrzeja Nr. 3

zawiadamia pp. Członków, że dnia 17-go marca 1927 roku w czwartek o godz. 7-ej po południu w lokalu własnym, przy ul. Andrzeja Nr. 3 odbędzie się

Walne Zgromadzenie Członków Banku.

- Porządek obrad:**
- 1) Sprawozdanie z czynności za 1926 rok, zatwierdzenie bilansu, udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej
  - 2) Zatwierdzenie wydatków administracyjnych na 1927 r.
  - 3) Oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań, jakie Spółdziałnia może zaciągać.
  - 4) Wybór pięciu członków Rady Nadzorczej.
  - 5) Wnioski.
- Na mocy § 30 Statutu sprawozdanie rachunkowe jest do przejrzania w Banku, w godzinach biurowych t. j. od 9-ej rano do 2-ej po południu.

Dr.
Różaner

Choroby skór-ne, weneryczne, moczopłciowe
 Leczenie sztucz-nem słońcem górkim.
 NARUTOWICZA 9
 (Dzielnia) tel. 28-98.
 Przyjmuje od 8-10.
 i od 5-8.

 Łóżka metalowe materace, wózki, łódeczka i krze-selka dzieciinne, rowerki
 Na dogodnych wa-runkach po cenach konkurencyjnych daje „Palma“
 Narutowicza 36.

ALBORIL
 samodzielziałający
 środek do prania

Dr.
EKKERT
 Kilińskiego 148 u przy Głównej :
 choroby weneryczne, skórne i dróg moczowych przyjmuje od godz. 12 — 1 1/2 do godz. 6 1/2 — 8 1/2

Dr. med.
P. BRAUN
 powrócił.
 Południowa 23
 Specjalista Chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Leczenie światłem (Lampa kwarcowa). Przyjmuje 9 do 12 i od 5-8 wiecz. Tel. 40-26.

Dr.
STUPEL
 Szkoła 12.
 Choroby, włosów, skórne, weneryczne i moczopłciowe leczenie prom. Roentgena i lampą kwarcową. Przyjmuje od 12-3 i od 6-9 wiecz.

Dr. med.
LAJCHTER
 Konstantynowska 10 9
 Tel. 49-66.
Stomatolog
 Chor. szcęk, dźiąseł, podniebienia — zębodołów i t. p. — Od 1 1/2 — 5 i 8 — 9 w. W niedzielę 11-2

DR. MED.
PRYBULSKI
 choroby skórne włosów weneryczne i moczopłciowe. Leczenie światłem (Lampa kwarcowa) promieniami Roentgena od 9-2 i od 4-8, 4-5 dla pań oddz. poczekalnia. Zawadzka nr. 1. Telefon 25-38.

FRONT I PIĘTRO
J. BELLMAN i S-ka
 Sp. z ogr. odp.
 Piotrkowska 37, front I-sze piętro.
 Poleca w bogatym wyborze:
Towary jedwabne, Wełniane, Bawełniane oraz Galanteryjne
 Na dogodnych warunkach.
 FRONT I PIĘTRO

UZYWAJ GRANULKI RUSZYANA!

KASZLU DUSZNOŚCI I CHRYPKI
 SEZON ZIMOWY W KRYNICY trwa do 1-go maja. Ordynują: Dr. Better, Dr. Wilner Stanisław, Dr. Zarzycki, Dr. Starzewski. Otwarte pensjonaty: Dom Katolicki Goplana, Szezerbiec, Ufan.

OGŁOSZENIE.
 Na podstawie art. 618 i 619 Kodeksu Handlowego zarządzam wybory na sędziów Sądu Handlowego m. Łodzi. Wybory odbędą się w dniu 16 marca 1927 roku o godz. 18-ej w sali Rady Miejskiej (ul. Pomorska nr. 16, I piętro). Lista wyborców, zatwierdzona przez Pana Ministra Spraw Wewnętrznych, jest do przejrzania w Magistracie m. Łodzi (Plac Wolności nr. 14, parter) i w następujących instytucjach: Związku Wykończalni i Farbiarni Okręgu Łódzkiego, ul. Piotrkowska 84, Polskim Związku Przemysłowców Metalowych, ul. Piotrkowska 113, Urzędzie Starszych Zgromadzenia Kupców m. Łodzi, ul. Piotrkowska 96, Związku Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskiem, ul. Piotrkowska nr. 96, Krajowym Związku Przemysłu Włókienniczego, ul. Moniuszki nr. 5, Stowarzyszeniu Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi, ul. Piotrkowska nr. 113, Centralnem Stowarzyszeniu Kupców i Przemysłowców Województwa Łódzkiego w Łodzi, ul. Piotrkowska 10. Łódź, dnia 8 marca 1927 r. Prezydent m. Łodzi (—) M. CYNARSKI.

Reperację i konserwację Maszyn biurowych wszelkich systemów do pisania, liczenia, powielania i kopjowania pod kierownictwem dotychczasowego nacz. mechanika f. Block Brun p. Jabłońskiego przyjmuje
Stefan Wojewódzki,
 Łódź, Piotrkowska 74, tel 18-44

Do sprzedania w Zakopanem
 Willa luksusowa (palacyk) muirowant 400 m2 zabudowanej pow. I-a wykonanie pod dachem oszklona, z materiałem nie wykończonem, z salami reprezentacyjnymi i tarasami, w najpiękniejszej dzielnicy Zakopanego, na słonecznych, stokach Gubałowski, z otwartym widokiem na całe pasmo Tat, z dużym jednorodnym ogrodem. Kupno okazuje. Informacji udziela—Biuro architektoniczne L. Winicki, Zakopane, ul. Sienkiewicza, willa „Bajka“.

Swoj do swego

 Łódź, (Bałucki Rynek) Łagiewnicka nr. 23.

NAJTANIEJ I NA NAJDOGODNIEJSZYCH WARUNKACH KUPUJE SIĘ
ROWERY I ICH CZĘŚCI
 :: w firmie ::
Maks Hoffrichter Piotrkowska 134
 Reperacje.—Emailjowanie ram zł. 7.50.

Ważne dla zaręczonych
Wytwórnia mebli A. Müller
 właśc. G. GÜNTHER
 Wschodnia 65
 poleca w wielkim wyborze znanej dobroci stolowe, gablety, sypialki, urządzenia kuchenne jak również pojedyncze sztuki po cenach przystępnych i dogodnych warunkach.
 Rok założenia 1876

Cheesz mieć bucik modny trwały
 Zamszowy, czarny, złoty biały Fokstrót czy też fason inny But z cholewą czy dziecienny Najwyborniejsze sandalki Cud lakierki, bez pochwałki Towar tani do wyboru Bez krzyku, blagi i sporu Kupisz w firmie swój do swego U mistrza Gordoniego Dla pracowników państw., tramwajarzy i kolejarzy udogodnienie Koszta tramwajowe zwracam Dojazd tramwajami Nr. 2, 5, 6, 9, 10, 11.

SALA ZW. ZAW. HANDLOWCÓW POLSKICH
 Piotrkowska 108.
WIELKA SENSACJA
 3 tygodnie bez pożywienia
 Po raz pierwszy w Łodzi **glodomór „KUROKI“**
 który pod kontrolą notariusza i lekarza w czasie od 11 marca, godz. 3-a po poł. do 1 kwietnia r. b. 3-iej po poł. odbędzie trzytygodniowe glodowanie. UWAGA: Wprowadzenie do szklanej klatki nastąpi w piątek 11 marca r. b. o godz. 3-iej po poł. w obecności władz i publiczności. Bilety wstępu na miejscu nabywać można od godz. 9 r. do godz. 10 wiecz. w cenie: od 9 r. do 5 p. p. dla dorosłych 60 gr. dla uczniów i szereg, 30 gr. od 5 po poł. do 10 w. 1.—al. „ 50 gr.

Zawiadomienie.
 Zjednoczeni Stolarze i Tapicerzy otwierają w Łodzi w domu P. K. O. przy ulicy Narutowicza Nr. 45
Wielki Magazyn Mebli
 od najskromniejszych do luksusowych.

CZOPKI HEMOROIDALNE
 ŁAGODZA USUWAJA

 BÓLE SWĘDZENIE KRWAWIENIE
 FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA „AP.KOWALSKI“ WARSZAWA

Matki!
 Ządajcie w aptekach i składach apt. higienicznej przysypki dla dzieci
„Puder Dzidzi“
 (z kogutkiem) utrzymującej ciało dziecka w zdrowiu i czystości.
 Pudełko 60 gr.

Idealny środek przeciw nadmieremu poceniu się i nie-miliej woni potu.
Crème „Universelle“
 MICAR'A
 oraz złotym płomem, podrażnieniem skóry po ogotieniu i dla udelikatwienia cery. Do nabycia w drogerjach i perfumerjach.

Wirówki konwie

i wszelkie przybory mleczarskie
tuzież całkowite urządzenia mleczarni
na długoterminowe spłaty

połącza
Związek Spółdzielni Mleczarskich
Łódź, Al. Kościuszki 29.

PROSZEM OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH

KOWALSKINA

USUWA NAJSILNIEJSZE
BÓLE GŁOWY

FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA
"AP. KOWALSKI" WARSZAWA.

Polska Akcyjna
Spółka Elektryczna
Warszawa, Al. Ujazdowskie No 47
Łódź, Piotrkowska No 79
Najlepsze aparaty
detektorowe
Najlepsze słuchawki
Kondensatory —
Transformatory.

OBUWIE!

Z wielką nowiną na cały świat lecim
że na
Drewnowskiej pod 33-imi

Wybór obuwia jest dla wszystkich stanów
Dla robotników i chłopów i panów
I dla dam z salonów i dziewcząt samotnic
Tak dla tramwajarzy jak i dla robotnic
Każdy tu dla siebie obuwie dostanie
Modna, trwałe, wygodne i bajecznie tanie!
Łódź, ul. Drewnowska Nr. 33.
J. Walicki.

NA RĄTY MEBLE! NA RĄTY

MEBLE! DYWANY, ŁÓŻKA METALOWE, KUCHENNE URZĄDZENIA, OTOMANY, LEŻANKI, MEBLE GIĘTE, MEBLE BIUROWE

Najtaniej w dużym wyborze poleca:
MAGAZYN MEBLI Wł. Romiszowskiego
Piotrkowska 116
I-sze piętro front.
Tel. 2161.

NAJUPORZĄDZONY
BÓL GŁOWY
USUWA
DROGOCENNE
KOGUTKIEM

Do akt. Nr. 115-27 r. **Obwieszczenie.**
Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi, **Teofil Stanisław**, zam. przy ul. Konstantynowskiej nr. 51, ogłasza, że w dniu 18 marca 1927 r. od godz. 10 rano w w Łodzi przy ul. Ogrodowej pod nr. 12 odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację ruchomości, mebli i ozdoby, należących do Henocha Rozenbluma oszacowanych na 575 zł.
Łódź, d. 4/III-27 r. **KOMORNIK Teofil Stanisław.**

Zwapienie żył stan zdemoralizacji nerwowej, zawroty głowy. — Prosimy zażądać bezpłatnie broszurki o leczeniu domowym nieszkodliwym San. Rat. Dr. Weisse u **Dr. Gebhard & Co., Gdańsk.**

ZNANA Z PRZED WOJNY
Pracownia płaszczy i kostiumów damskich Drabikowskiego
obecnie
Karola L. 20, mieszkanie 11, front.
Roboty wykonywane **elegancko i tanio** z własnych i powierzonych materiałów.

Fabryka wódek poszukuje fachowca wojażera, dobrze reprezentującego się. — Zgłoszenia z odpisem świadectwa nadsyłać do administracji „Kurjera Łódzkiego” pod lit. „N. N.”

NASIONA
pierwszej jakości, rolne traw, drzew tytoni, warzywne i kwiatowe, oraz narzędzia i przyrządy (ogrodnicze) polecają składy
L. JASINIEGO,
prowadzone od 1870 r.
w ŁECZYCY, ul. Poznańska 30.
i w ŁODZI, ul. Andrzeja nr. 10.
Cenniki rozsyłane są bezpłatnie.

OGŁOSZENIA DROBNE.
po 10 groszy za wyraz. Dla poszukujących pracy 5 groszy za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie 50 groszy.

Nauka i wychowanie
Nucynowana nauka uczyłki muzyki udziela lekcji od 2 złotych dla początkujących w domu lub poza domem. Przejazd 14. II p., front.

MEBLE!
Dywany, Łóżka metalowe, otomany, leżanki materace patentowane i miękkie, krzesła gięte, meble kuchenne, biurowe, stółki, biblioteki, stażerki, Wieszadła, białe saloniki
W dużym wyborze poleca na raty **MAGAZYN MEBLI Wł. Romiszowskiego** — Piotrkowska 116 I p. front, tel. 2161.

Dr. Dutkiewicz
Ordynator Szpitala Miejskiego dla chorób skórnych i wenerycznych.
Piotrkowska 58, przyjmuje od 9—11 od 5—7 po południu

Dr. H. LUBICZ
Cegielnianna 43. — tel. 41-32.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłucyjnych. Leczenie szt. słońcem wyżynowym.
Przyjmuje od 8—10 od 5—8 popoł.

Do sprzedania: 2 szafy oszechowe, łóżko, narzędzia leżarkie, akuszeryjne, encyklopedia Olgebranda. Władysław: Zawadzka 23. I piętro. 1198

Nowy damski i męski w dobrym stanie okazynie tanio sprzedaje B. Sobieraj, Brzezińska L. 68. 1059

Okazyjnie do sprzedania otomana i korekta w tapicera Nawrot 8.

Okazyjnie do nabycia kapa wykwintna na dwa łóżka oraz różne ręczne hafty ul. Gdańska 43 p. Brzdowa.

Sprzedam tremo, otomanę, szafę, krzesła, łóżka, bibliotekę Piotrkowska 189—9.

Z powodu choroby do sprzedania piwniarnia dobrze prosperująca. Cena przystępna. Władysław: Szosa Zgierska, — Radogoszcz, Gabriel.

Okazyjnie sprzedaje otoman, korekta, tapczanów krzesła w dużym wyborze. Warunki dogodne. Ceny niskie. Przyjmuję wszelkie zamówienia w zakresie tapicerstwa wchodzącego, Karola L. 1 Stanisław Gabała.

Przedans z lustrem stół, krzesła, otomanę, tremo, łóżka, materace, garderobę lakierowaną z lustrem, szafę — sprzedam, tanio — Stenkiwicz 59, m. 42, oficya pierwszego piętro, drugie wejście. 1000

Klepek spożywczy, z powodu choroby, do sprzedania. Gdańska 21. 1216

Domek murowany z ładnym ogrodem owocowym, do sprzedania w Rudzie Chachula, ul. Rymonta 38, R. Kimmel. 1217

Do sprzedania młyn wodny, 2 parowalcy, 1 para kamieni, zabudowania gospodarcze murowane, do tego 14 morgi ziemi, inwentarz żywy i martwy, od Zgierza 8 kilometrów. Blizsza wiadomość w biurze pośredniczym Borowickiego, Zgierz, Parszczewska 3.

Kto ma do sprzedania folwark, gospodarstwo, domy, wille, oraz kto chce nabyć prosię zwracać się do biura pośredniczego Borowickiego, który szybko i solidnie przeprowadza każdą powierzoną mu transakcję. Zgierz, Parszczewska 3, obok magistratu.

Parasol kupię, pokryć na prawie najkorzystniej — w pracowni Kadyńskiego Nawrot 20, telef. 35-74.

Dom murowany narożny w Skalmierzycach — punkt pierwszorzędny. — Plekarnia maszynowa warsztat slusarski, do sprzedania, Cena 26.000 zł. Władysław: Łódź, Aleja Kocięcińska L. 27 biuro „Wiedza.”

Posady i prace.
Zaofiarowane.
potrzebna panna do cukierni i dobremi referencjami. — Władysław: Pomorska 14.

Potrzebna sdoła bieleziarka, z maszyną wyżakową na męską i damską robotę. Wiadomość Radogoszcz, ul. Św. Kasimierza L. 10 u gospodarza. 1206

Śluząca do domowych robót, która trochę gotować umie do bezdziejnej rodziny poszukiwana Aleja I Maja 77, m. 12, II piętro. 1230

Wspólnik z kapitałem do 15 do 20.000 złotych potrzebny do handlu win, wódek i towarów kolonialnych w mieście fabrycznym liczącym 100 tysięcy mieszkańców. Wiadomość: Ordon, Lipowa 47.

Potrzebny chłopiec na praktykę do krawca. Kilińskiego 254. 1213

Potrzebne wprowadzenie szwaczki do szycia fartuchów i bielizny Artur Eger i S-ka, Stenkiwicz 59. 1223

Poszukuje się zdolnej retuszu. Zgłaszać się fot. „A. B. C.” Przejazd 1, od 11—1 i od 4—5. 1218

Potrzebne sdołne podreżane i uczenie do pracowni sukien. Rzgowska 71, m. 41, oficya, II piętro.

Potrzebny szeladnik do warsztatu rowerowego. Szpicalista do lutowania ram i terminatory. Hoffrichter, Piotrkowska 134.

Poszukiwane.
Gospodyni wykwalifikowana z 7-oletnią praktyką poszukuje miejsca do małego sklepu. Oferty sub „Zaraz” do „Kurjera Łódzkiego”. 1221

Inteligentna wykształcona gospodyni lat 24 poszukuje posady do pojedynczej osoby. — Łaskawe oferty dla „A. Z.” do administracji.

Lokale i mieszkania
Do odstąpienia 2 pokoje z kuchnią, wygody, gaz, elektryczność, front śródmieście. Oferty sub „Bez pośredników” do adm. „Kur. Łódzkiego”.

Poszukuję mieszkania lub pojedynczego pokoju z kuchnią w śródmieściu. Oferty do Adm. sub „M. P.” 1203

Kto zamieni mieszkanie w Łodzi na mieszkanie w Piotrkowie, składające się z pokoju i kuchni, blisko stacji kolejowej. Wiadomość w Łodzi — ul. Brzezińska 82, m. 10. 1228

Przyjmę panią inteligentną do wspólnego pokoju. Piotrkowska 54, m. 14. 1215

Odstąpię mieszkanie z małą. Konstantynowska L. 49, m. 12. 1212

Okazal' fabryczny z 3 hal w Poznaniu Mała Garbary 8, ca. 1700 mtr. 2 składowy dach, transmisje, centr. ogrzewanie, elektr. lokomotywa, odpowiedni na warsztaty i garaże, stolarnie, okładnice i t. p. do wynajęcia. Blizszych informacji u dziela na miejscu Tadeusz Nowopolak godz. 14—15.

Matrymonjalne.
Inteligentna panna z braku znajomości pragnie poznać pana prawego charakteru na posiadzie wiek 33—40 l. Cel matrymonjalny. — Dykrecja zapewniona. Oferty do „Kurjera sub „3000” 1125

Wydawnictwa.
Zagubione dokumenty
Pszczepan Górniak, zgubił kartę mobilizacyjną, wydaną w P. K. U. Kutno. — Józef Kukula, Zbigniew, zgubił doświadczenia, wydany w Łodzi w VI Komisariacie. 1202

Wł. Tyłski, zgubił książkę wojskową, wydaną w P. K. U. w Starostwie Sieradzkim. 1195

Wyw. Koźca, zgubił książkę wojskową, wydaną w P. K. U. w Sieradzu. 1214

Ajent
ustosunkowany w sferach urzędniczych i prawniczych średniego stanu potrzebny. Piotrkowska 79, m. 24, lewa ot. I p.

Lek. Dent.
A. Ławnicka
6-go Sierpnia 22
przyjmuje:
od 10-1 i od 3-6.

Dr. med.
Niewiański
Stenkiwicz 34.
Choroby skórne i weneryczne.
Naświetlanie lampą kwarcową.
Przyjmuje od 5 do 8 po południu.

Dr. med.
S. Neumark
Moniuszki 5
choroby skórne i weneryczne
Leczenie prom. Roentgena
przyjmuje od 11—1 i od 7—8.
Panie od 3—4.

Dr. med.
S. Lewkowicz
Choroby skórne, weneryczne i płucowe
Konstantynowska 12
Tel. 55—52.
przyjmuje od g. 9—1 i od 6—8, dla pań od 4—5.
Dla niezamożnych ceny lecznicze.

Lek. Dent.
A. Krenicka
przyjmuje w ŁECZYCY na WÓLCE od 9-2 pp codziennie tel. 4090

CENY PRENUMERATY:		CENY OGŁOSZEŃ MIEJSCOWYCH:	
Konto cze-	W Łodzi z niedz. dod. ilustr. miesięcznie zł. 4.20	Przed tekstem	40 groszy za wiersz milimetr. 1 tam. (strona 4 łamy)
kowe	Dla robotników " " " " 3.70	W tekście	40 " " " " " 1 " " " 4 "
P. K. O.	Na prowincji " " " " 5.00	Za tekstem	30 " " " " " 1 " " " 4 "
Nr 61747.	Zagranicą " " " " 10.50	Nekrologi	30 " " " " " 1 " " " 4 "
	Odnoszenie do domu " " " " 0.40	Komunikaty	30 " " " " " 1 " " " 4 "
		Zwyczaaje	8 " " " " " 1 " " " 10 łamów
		Drobne 10 gr., poszukiwania pracy 5 gr. za wyraz — najmniejsze ogłoszenie 1 zł., dla bezrobotnych — 50 gr. Ogłoszenie nadesłane po	gdz. 7 wiecz. o 30 proc. drożej.

Kurjer Łódzki i „Łódzkie Echo Wieczorne” łącznie z odnoszeniem do domu zł. 7.10 miesięcznie.
Redaktor Naczelny: Czesław Gumkowski.
Odbito w własnej drukarni ul. Zawadzka Nr. 1.
Wydawca: Jan Styński.
z upoważnienia T-wa Drukarsko-Wydawniczego Sp. z ogr. odp.